

Lietuvos Respublikos Seimo *pirmoji sesija*

2020 m. lapkričio 17 d.
2 ir 3 posėdžiai

Stenogramos

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

I (RUDENS) SESIJA

2020 m. lapkričio 17 d.

Rytinis posėdis Nr. 2

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaikdinimas

Konstitucinio Teismo pirmininko D. Žalimo kalba	7
Seimo narių E. Dobrovolskos, J. Džiugelio, L. Kukuraičio, A. Palonio ir R. Šalaševičiūtės priesaika	8
Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. lapkričio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	8
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XIII-2710 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-5271(2) priėmimas	9
Šio nutarimo priėmimas	9
Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadovybėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projekto Nr. XIIIIP-5272(2) priėmimas	9
Šio nutarimo priėmimas	9
Informaciniai pranešimai	9
Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIVP-13 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	10
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Norkienės kalba	10
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas A. Norkienės atsakymai į Seimo narių klausimus	10
Seimo nario R. Šarknicko kalba	12
Seimo nario J. Jaručio kalba	13
Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIVP-10 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	14
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba	14
Kandidatės į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas R. Morkūnaitės-Mikulėnienės atsakymai į Seimo narių klausimus	14
Seimo nutarimo „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-11 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	17
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas P. Saudargo kalba	17
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas P. Saudargo atsakymai į Seimo narių klausimus	18
Seimo nario P. Gražulio kalba	21
Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-12 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	23
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas V. Mitalo kalba	23
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas V. Mitalo atsakymai į Seimo narių klausimus	24
Seimo narės I. Pakarklytės kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	26
Seimo nario E. Gentvilo kalba	27
Lenkijos Respublikos Prezidento A. Dudos kalba	29

Vakarinis posėdis Nr. 3

Seimo nutarimo „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-11 priėmimo tęsinys	33
Šio nutarimo priėmimas	33
Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIVP-13 priėmimo tęsinys	33
Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-12 priėmimo tęsinys	33
Šio nutarimo priėmimas	33
Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projekto Nr. XIVP-10 priėmimo tęsinys	34
Šio nutarimo priėmimas	34
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projekto Nr. XIVP-8(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	34
Šio nutarimo priėmimas	36
Informaciniai pranešimai	36
Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-18 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	36
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas J. Sabatausko kalba	37
Kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas atsakymai į Seimo narių klausimus	37
Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projekto Nr. XIVP-18 priėmimo tęsinys	41
Šio nutarimo priėmimas	41
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-16(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	41
Šio nutarimo priėmimas	42
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-17(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Čmilytė-Nielsen)	42
Šio nutarimo priėmimas	42
2020 m. lapkričio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	42

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario D. Gaižausko pareiškimas	43
Seimo nario E. Zingerio pareiškimas	45
Seimo nario J. Jaručio pareiškimas	45
Seimo narės D. Šakalienės pareiškimas	46
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	47

SANTRUMPOS

DPF – Darbo partijos frakcija
LF – Laisvės frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 2 STENOGRAMA

2020 m. lapkričio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. MAZURONIS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Laba diena, gerbiamieji kolegos, pradedame lapkričio 17 dienos, antradienio, posėdį. (*Gongas*)

14.01 val.

Lietuvos Respublikos Seimo narių prisaiškinimas

Kviečiu Konstitucinio Teismo pirmininką D. Žalimą Seimo narių prisaiškinimo procedūrai.

D. ŽALIMAS. Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija 2020 m. spalio 31 d. priėmė sprendimą Nr. Sp-257 „Dėl 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų galutinių rezultatų nustatymo ir paskelbimo“. Juo buvo nustatyti galutiniai Seimo rinkimų rezultatai. Šiuo sprendimu naujai išrinkto Seimo nariais, be kitų, pripažinti Evelina Dobrovolska, Justas Džiugelis, Linas Kukuraitis, Andrius Palionis ir Rimantė Šalaševičiūtė.

Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją, išrinktieji Seimo nariai turi prisiekti pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje, tačiau ši taisyklė turi konstituciškai pagrįstą išimtį – negali būti reikalaujama, kad pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje prisiektų tas išrinktas Seimo narys, kuris šiame posėdyje negali dalyvauti dėl ypač svarbios pateisinamos priežasties. Išrinktieji Seimo nariai Evelina Dobrovolska, Justas Džiugelis, Linas Kukuraitis, Andrius Palionis ir Rimantė Šalaševičiūtė 2020 m. lapkričio 13 d. įvykusiame pirmajame naujai išrinkto Seimo posėdyje negalėjo prisiekti būtent dėl ypač svarbios priežasties – dėl saviizoliacijos. Todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 4 straipsnio 7 dalimi, jie prisiekia kitame artimiausiame Seimo posėdyje, šiai ypač svarbiai pateisinamai priežastiai išnykus, tai yra šiandien, 2020 m. lapkričio 17 d., vykstančiame Seimo posėdyje.

Prieš priimdamas Seimo narių priesaikas, turiu paaiškinti kai kurias konstitucines ir Seimo statuto nuostatas, susijusias su šia procedūra. Konstitucijos 59 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta: išrinktas Seimo narys visas Tautos atstovo teises įgyja tik po to, kai Seime jis prisiekia būti ištikimas Lietuvos Respublikai. Seimo narys, įstatymo nustatyta tvarka neprisiekęs ar prisiekęs lygtinai, netenka Seimo nario mandato. Dėl to Seimas priima nutarimą.

Konstitucinis Teismas savo baigiamuosiuose aktuose yra konstatavęs, kad Seimo nario priesaika nėra vien formalus ar simbolinis aktas. Seimo nario priesaikos aktas yra konstituciškai teisiškai reikšmingas. Duodamas priesaiką išrinktasis Seimo narys viešai ir iškilmingai įsipareigoja veikti taip, kaip įpareigoja duota priesaika, ir jokiais aplinkybėmis jos nesulaužyti. Iš Seimo nario priesaikos jam kyla pareiga gerbti ir vykdyti Konstituciją, įstatymus, sąžiningai vykdyti Tautos atstovo pareigas, kaip jį įpareigoja Konstitucija.

Konstitucijos sudedamosios dalies – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos įsigaliojimo tvarkos“ 5 straipsnyje yra nustatytas Seimo nario priesaikos tekstas. Duodant priesaiką minėtas tekstas turi būti persakomas ar perskaitomas, po to vardinis priesaikos tekstas pasirašomas. Priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas, išskyrus tai, kad prisiekti leidžiama ir be paskutinio priesaikos teksto sakinio.

Pagal Seimo statuto 4 straipsnį Seimo nario priesaiką priima Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo pirmininkas. Seimo narys prisiekia stovėdamas priešais priimančią priesaiką asmenį, skaito priesaiką padėjęs ranką ant Konstitucijos. Suprantama, šios pareigos netaikomos tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jų vykdyti. Pasirašytas vardinis priesaikos lapas perduodamas

priėmusiam priesaiką Konstitucinio Teismo pirmininkui, kuris jį patikrina ir paskelbia Seimo nario, įgijusio visas Tautos atstovo teises, vardą ir pavardę. Vardinį priesaikos lapą priėmęs priesaiką asmuo perduoda Seimo Pirmininkui saugoti Seime.

Pagal Seimo tradiciją, priimant Seimo nario priesaiką, Seimo salėje visi stovi. Suprantama, ši pareiga taip pat neprivaloma tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali jos vykdyti.

Taigi pradedame priesaikos priėmimo procedūrą. Prašau visus atsistoti.

Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Eveliną Dobrovolską.

E. DOBROVOLSKA. Aš, Evelina Dobrovolska, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė E. Dobrovolska prisiekė 2020 m. lapkričio 17 d. posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovės teises. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Justą Džiugelį.

J. DŽIUGELIS. Aš, Justas Džiugelis, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys J. Džiugelis prisiekė 2020 m. lapkričio 17 d. posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Liną Kukuraitį.

L. KUKURAITIS. Aš, Linas Kukuraitis, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys L. Kukuraitis prisiekė 2020 m. lapkričio 17 d. posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąjį Seimo narį Andrių Palionį.

A. PALIONIS. Aš, Andrius Palionis, prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narys A. Palionis prisiekė 2020 m. lapkričio 17 d. posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovo teises. Sveikinu. (*Plojimai*)
Kviečiu prisiekti išrinktąją Seimo narę Rimantę Šalaševičiūtę.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ. Aš, Rimantė Šalaševičiūtė, prisiekiu būti ištikima Lietuvos Respublikai; prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus, saugoti jos žemių vientisumą; prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę, sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. Tepadeda man Dievas!

D. ŽALIMAS. Skelbiu, kad Seimo narė R. Šalaševičiūtė prisiekė 2020 m. lapkričio 17 d. Seimo posėdyje ir, remiantis Konstitucijos 59 straipsniu, įgijo visas Tautos atstovės teises. Sveikinu. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamajam Konstitucinio Teismo pirmininkui. Nuoširdžiausi sveikiniai mai ką tik prisiekusiems Seimo nariams.

Skelbiu registraciją.

Užsiregistravo 119 Seimo narių.

14.13 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2020 m. lapkričio 17 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Ar turite pastabų dėl darbotvarkės? Ar galime patvirtinti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Galima!“*) Galima. Ačiū.

14.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XIII-2710 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-5271(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. XIII-2710 „Dėl Lietuvos Respublikos karinių vienetų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-5271. Priėmimo stadija. Pasiūlymų nėra.

Motyvai dėl viso. Keturi – už, keturi – prieš. Užsirašiusiųjų nėra.

Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 119, balsavo 118: už – 118, prieš ir susilaikiusiųjų nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-5271) priimtas. (*Gongas*)

14.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas Nr. XIIIIP-5272(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas... Replika po balsavimo – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Gerbiama Pirmininke, prie tų pačių amerikiečių reikalų. Aš nenorėjau pačioje pradžioje kalbėti dėl įtraukimo, bet aš prašysiu Seniūnų sueigos artimiausiomis dienomis, kada būtų galima, įtraukti rezoliuciją, padėką ilgamečiam mūsų draugui kongresmeniui J. Šimkui, kuris išeina ir palieka Amerikos Kongresą. Šią rezoliuciją su kolegų pavardėmis pateikiau ir užregistravau. Jeigu būtų galima, pažiūrėkite Seniūnų sueigoje, kada būtų galima padėkoti mūsų didžiajam draugui. Ačiū.

PIRMINKINĖ. Ačiū, gerbiamas Emanueli. Būtinai kitoje Seniūnų sueigoje apsvarstysime jūsų pasiūlymą. Dėkui.

Darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl NATO greitojo reagavimo pajėgoms, Jungtinėms ekspedicinėms pajėgoms priskirtų Lietuvos Respublikos karinių vienetų ir NATO ir Europos Sąjungos karinėse vadavietėse tarnybą atliekančių Lietuvos karių ir civilių krašto apsaugos sistemos tarnautojų dalyvavimo tarptautinėse operacijose“ projektas Nr. XIIIIP-5272. Priėmimo stadija.

Pastrapsniui. 1 straipsnis. Norinčiųjų kalbėti už ir prieš nėra. Priimtas. 2 straipsnis. Norinčiųjų kalbėti už ir prieš nėra. Priimtas. 3 straipsnis. Norinčiųjų kalbėti už ir prieš nėra. Dėl viso nutarimo keturi – už, keturi – prieš. Užsirašiusiųjų nėra. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 114, prieš ir susilaikiusiųjų nėra. Nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-5272) priimtas. (*Gongas*)

14.18 val.

Informaciniai pranešimai

Skelbiu nutarimą dėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos sudėties. Informuojame, kad 2020 m. lapkričio 17 d. nuspręsta Seimo narius L. Kukuraitį ir R. Šalaševičiūtę priimti į Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakciją.

14.18 val.

Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIVP-13 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas. Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 187, 188 ir 190 straipsniais, nutaria: išrinkti Lietuvos Respublikos Seimo narę A. Norkienę Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja. Norėčiau atsiklausti siūlomos kandidatės. Ar gerbiama A. Norkienė sutinka kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Gerą dieną. Taip, sutinku.

PIRMININKĖ. Sutinkate. Tuomet kviečiu kandidatę į tribūną. Jums klausimus norėtų užduoti nemažai Seimo narių. Gerbiama kandidate, jums suteikiamas žodis. Prisistatyti skiriama iki 15 minučių.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Gerą dieną, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Dėkoju gerbiausiai Seimo Pirmininkei, taip pat Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijai, pasiūliusioms mane kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojas kaip Seimo opozicijos atstovę.

Iš tikrųjų ruošdamasi šiam posėdžiui, ieškojau atsakymo, kodėl vis dėlto Lietuva patenka tarp tų Europos valstybių, kurių piliečiai mažiausiai pasitiki Seimu. Kas nutiko, kaip ir kodėl? Išbarstėme 1991 metais turėtą neįtikėtinai didžiulį, net 86 % siekusį, pasitikėjimo ir pagarbos rodiklį iki tiek, kad jau ne vienerius metus Seimu pasitiki, gaila, tik kas dešimtas šalies pilietis.

Parlamentinė demokratija, manau, reikšminga tuo, kad suteikia galimybę priimti sudėtingus sprendimus, kai link kompromiso einama per vertybių, požiūrių, programų ar idėjų konfliktą. Tačiau konfliktai gali būti sprendžiami įvairiai – ieškant sąlyčio taškų arba ne, pereinant kartais netgi nuo priešpriešos prie įžeidinėjimo. Manychiau, pasitikėjimas Seimu būtų taip pat kur kas didesnis, jei pozicijos ir opozicijos santykis būtų konstruktyvus, pagarbus, grindžiamas atidumu kitoi nuomonei, mokėjimui įsiklausyti į skirtingus argumentus, kurie dažnai, tikrai netgi dažnai signalizuoja apie galimas priimamų teisės aktų rizikas ir nesėkmes.

Su didele dalimi čia susirinkusiųjų teko dirbti jau praėjusios kadencijos Seime, buvau Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pavaduotoja. Taip pat visus ketverius metus dirbau Seimo Etikos ir procedūrų komisijoje, paskutinius dvejus metus ir pavaduotoja. Tad dėkoju visiems kolegoms, su kuriais teko dirbti, už galimybę semtis parlamentinio darbo patirties šioje mano praėjusioje pirmoje kadencijoje.

Seimo statusas aiškiai apibrėžia Seimo Pirmininko pavaduotojo funkcijas, įgaliojimus. Pažadu tai tikrai vykdyti, kaip ir tas funkcijas, kurias man Seimo Pirmininkė nustatys savo dekretu. Jei būsiu išrinkta Pirmininkės pavaduotoja, sieksiu ieškoti sutarimo ir kompromiso su visomis Seimo frakcijomis. Tikiu, kad opozicijos pareiga – ne ieškoti priekabių ir nuolat siekti oponuoti, o vis dėlto dirbti Lietuvos žmonėms, siekti įgyvendinti savo programines nuostatas, išsipareigojimus rinkėjams ir norėti sutarti. Taip aš suprantu konstruktyvų darbą opozicijoje ir to iš tikrųjų linkėčiau mums visiems. Tad tikrai linkėdama visiems išmintingų iniciatyvų, kurios darytų gyvenimą geresnį, baigiu šitą savo prisistatymą ir mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiausiai kandidatei. Jūsų norėtų paklausti daug Seimo narių. Pirmasis klausia A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamoji pretendentė, kaip žinome, Seimo valdybos nariai kuruoja tam tikras sritis, aš norėčiau jūsų paklausti, gal jūs planuojate, kokią konkrečiai sritį galėtumėte kuruoti ar norėtumėte? Ačiū.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas kolega už klausimą. Kaip aš ir minėjau, Statutas labai aiškiai apibrėžia Seimo Pirmininko pavaduotojo funkcijas ir, manau, pasitarus su Seimo Pirmininke, jos dekretu, kaip ji numatys, kurią sritį turėčiau kuruoti, tikrai atsakingai ir sąžiningai tai vykdysiu.

PIRMININKĖ. Jūsų norėtų paklausti R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke, bet mano klausimą jau uždavė kolega A. Nekrošius, tai nekartosiu. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Labai dėkui, gerbiama pranešėja. Gerbiama kandidate, iš tiesų labai graži prisistatymo kalba ir labai gražus aspektas apie kitos nuomonės toleravimą. Jį išgirdau jūsų kalboje. Tačiau penktadienį Seimo opozicijos gretose pasireiškus kitai nuomonei iš jūsų frakcijos vadovybės pasipylė kaltinimai visiems: kaltinimai man, kaltinimai Darbo partijai, kaltinimai Konservatorių partijai, kaltinimai R. Baškienei, naujai rinktai Seimo Pirmininkei, globaliam klimato atšilimui, masonų ložių sąmokslui ir marsiečių nusileidimui žemėje – visiems.

Gerbiama kolege, gerbiama kandidate, kaip jūs vertinate tokį nuomonės toleravimą iš jūsų frakcijos vadovybės ir ar nemanote, kad situacija, kuri yra susiklosčiusi, iš principo yra jūsų frakcijos vadovybės tam tikras problemų realizavimasis? Ar nesvarstote frakcijos viduje galbūt keisti frakcijos seniūną? Turite labai gerų kandidatų, tokių kaip S. Skvernelis, kuris tikrai galėtų puikiai eiti tas pareigas, ir tada, man atrodo, nebūtų tų problemų, apie kurias mes čia šiandien šnekame ir apie kurias aš jūsų klausiu.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas kolega, už klausimus. Iš tikrųjų girdime ir jūsų mintis ir tikrai tenka tik apgailestauti, jei jūs išgirdote kokius nors tikrai netinkamus žodžius. Mes frakcijoje iš tikrųjų dažnai kalbame, kaip turėtume bendrauti, oponuoti, ir kiekvieną kartą tiesiog bandomė rasti kultūringesnę bendravimą. Aš manau, kad kartais emocijos daro savo, bet aš esu tikrai už konstruktyvų, kultūringą bendravimą, toleruojant kitą nuomonę, išgirstant argumentus ir ieškant sąlyčio taškų.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiama Aušrine, aš užduosiu tą patį klausimą, iš esmės tą patį klausimą, kurį uždaviau kandidatui A. Mazuroniiui. O klausimo esmė buvo, ar išrinkimas į aukštą poziciją nepakeis jūsų charakterio? Aš žinau, kad jūs esate tikrai labai tolerantiškas, demokratiškas asmuo, jūs girdite paprastų, eilinių Seimo narių nuomonę ir savo pozicija, taip sakant, nesiukuojate.

Klausimas yra toks: ar lojalumas ir santykis su jus delegavusia partija jums yra vertybė ir ar jūs palaikysite normalų ryšį su savo frakcija buvusiu, jums nereikės net išeiti, su savo frakcija, ar nemanote, kad tai ir yra Seimo pirmininkų stiprybė, Seimo Pirmininko pavaduotojų stiprybė būtent normalus santykis su savo frakcijomis? Kiek kartų buvo situacijų, kai buvo priešingai.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiamas Tomai, jums už klausimus. Iš tikrųjų atsakant į jūsų klausimą ir įvertinant tuos ketverius metus, mes frakcijoje tikrai turėjome įvairių žmonių, ir naujų, ir mažiau pažįstamų. Galbūt yra mano savybė kiekvieną girdėti, išklausti, tai, manau, yra mano stiprybė, ir juos perpratus bandyti rasti gerų sprendimų.

Manau, kalbant apie lojalumą frakcijai, yra kiekvienos įstaigos, organizacijos, ar tai būtų partija, didelė vertybė turėti lojalų komandos narį, nes manau, kad atsidavimas ir ištikimybė savo vertybėms, jų gynimas ir atstovavimas kuo geriau tai grupei tikrai yra vertybė. Nuoširdus rūpinimasis savo frakcija, manau, nėra blogis. Tai yra gėris. Manau, visi sutiksime ir nepainiojame šių dviejų sąvokų, kad lojalumas ir paklusnumas yra du visiškai skirtingi dalykai. Tą reikėtų tikrai atskirti.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū. Kaip čia apsieisi be Šiaulių paminėjimo. Gerbiama Aušrine, man smagu kreiptis į buvusią studentę, darančią tokią solidžią karjerą. Esate baigusi Šiaulių universitetą, esate pedagogė. Kaip jūs?.. Jūs šiandien minėjote, kad reikia kelti Seimo įvaizdį. Kaip jūs pritaikysite savo pedagogines žinias, įgytas universitete ir gyvenime, eidama šias pareigas? Pirmas dalykas.

Antras. Jūs esate pedagogė, tai jums, kaip galimai būsimai vienai iš Seimo vadovų, kokios mintys yra apie švietimo reformą, pertvarką? Ar viskas, jūsų nuomone, vyko gerai? Ar jūs numąčiusi ką nors savo siūlyti šioje srityje, pavyzdžiui, apie universitetų pertvarką ir panašiai? Ačiū.

A. NORKIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamas Stasy, už klausimus. Į pirmą klausimą atsakydama, iš tikrųjų aš labai didžiuojuosi, kad aš pasirinkau mokytojo profesiją ir sėkmingai dešimt metų iš tikrųjų dirbau mokykloje, tikrai tuo džiaugiuosi. Manau, tame darbe suprastos tokios paprastos gyvenimiškos tiesos tikrai pravertė čia, Seime, tikrai esu įpratusi išklausti ir girdėti kitą žmogų,

nes tas norėjimas dėmesio, kito girdėjimas yra tikrai labai svarbu, svarbu ir pas mus, dirbant Seime. Manau, kad tikrai bus tik į naudą, jeigu būsiu patvirtinta Seimo Pirmininko pavaduotoja.

O atsakydama į jūsų klausimą dėl švietimo reformos, manau, kad svarbiausias mūsų visų siekis yra bendras nacionalinis susitarimas, kuria kryptimi mes einame, kokie mūsų visų bendri tikslai. O dėl formų ir kaip juos pasieksime, manau, ir sutarsime ateityje, tikrai manau, ir šioje kadencijoje.

PIRMININKĖ. Klausia R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju. Džiugu, gerbiama Aušrine, matyti jus šioje tribūnoje. Manau, kad tikrai įgijote nemažai patirties per paskutinius ketverius metus dirbdama Seime ir puikiai atliksite šias pareigas, į kurias esate pasiūlyta.

Naudodamasi proga noriu paklausti jūsų nuomonės apie ekspertinį vertinimą. Praėjusiame Seime buvo tokių situacijų, kai ekspertinis vertinimas būdavo naudojamas kaip įrankis pristabdyti klausimą, kuriam kategoriškai nepritari. Valdybai kartais nesisekdavo surasti ekspertų, kurie galėtų pateikti savo nuomonę. Bet visi tikriausiai sutariame, kad įrodymais grįstas valdymas galėtų būti efektyvesnis ir tvaresnis. Noriu paklausti, kokia jūsų nuomonė apie ekspertinio vertinimo galimybes Seime, ar jos turėtų būti plečiamos, kaip nors kitaip reglamentuojamos, ar turėtume turėti kokių nors naujų įrankių, kaip išgirsti ekspertinę nuomonę priimant sprendimus?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Rūta. Dėl ekspertinio vertinimo, manau, jis yra tikrai būtinas. Kiek aš girdėjau ir gerbiamos Seimo Pirmininkės pasisakymų, ir pirmojo pavaduotojo dėl ekspertinių vertinimų, tą tempą lyg ir žadama lėtinti teisėkūroje, bet pasitelkiant daugiau ekspertų, įsiklausant į įvairias puses, daugiau diskutuojant. Tai toks kaip ekspertinis vertinimas tikrai privalo būti. O jeigu reikia kokių nors lankstesnių formų, mes, tikrai manau, galime diskutuoti ir ieškoti jų.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama Aušrine, iš tikrųjų jūsų organizaciniai gebėjimai, na, nekelia abejonių, teko pažinti ir matyti, susitikti, rodos, Tauragėje, ar ne?

Bet štai noriu užduoti tokį klausimą su pranešimo dalimi, kur jūs paminėjote pačioje pradžioje – pasitikėjimas Seimu. Jis iš tiesų rekordiškai smukęs ir kalbant per Lietuvos laikotarpį, ir šiaip yra paskutinėje vietoje. Galite įvardinti vieną konkretų darbą, kurį jūs padarysite, kad tas pasitikėjimas kaip nors augtų? Aš suprantu, kad čia kiekvienas mes, nuo kiekvieno mūsų priklauso, bet štai jūsų, kaip pavaduotojos, koks būtų vienas konkretus darbas?

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Vytautai. Taip, jūs iš dalies ir atsakėte. Mano nuomonė ta pati, kad kiekvienas turime pradėti nuo savęs, kaip mes kalbame, elgiamės, tikrai yra labai svarbu. O konkretus darbas tiesiog turbūt daugiau apie tai šnekėtis, kalbėti. Mes per ketverius metus Etikos ir procedūrų komisijoje vis gvildendavome klausimą, kiek mūsų ši komisija yra paveiki suaugusiam žmogui. Galbūt Etikos ir procedūrų komisija, aš manau, turėtų ne tik procedūras labiau nagrinėti, bet ir patį elgesį iš etikos pusės, bet neprimetant kokio nors savo nuosprendžio, o tiesiog daugiau diskutuojant su žmogumi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama pretendente. Jūs atsakėte į visus klausimus. Galite grįžti...

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju.

PIRMININKĖ. ...į vietą.

Dabar svarstymo stadija. Diskusijoje norėtų kalbėti du Seimo nariai. Kviečiu R. Šarknicką.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Aš norėčiau trumpai pasakyti apie mūsų kandidatę, bet prieš tai noriu pasakyti apie mūsų frakcijos posėdį ir pasakyti tai, kad mūsų frakcijos susirinkime buvo svarstytos kelios kandidatūros. Vieną iš kandidatūrų pasiūliau asmeniškai aš – stiprią, turinčią autoritetą mūsų kolegę R. Baškiene. Norėčiau už tai padėkoti, už visą tą kadenciją, tačiau ji apsisprendė užleisti vietą A. Norkienei. Tad mano taip pat palaikymas atitenka A. Norkienei. Per šiuos ketverius metus teko man iš arti stebėti kolegės darbą frakcijoje ir būtent gal susidarėte vaizdą, kai ji čia prisistatė, dėl jos pačios kultūros – gebėjimo kalbėtis ir nekonfliktuoti su įvairiomis pusėmis, kurios turi kitą nuomonę. Mums Seime to labai reikia, nes, kaip ir pati kandidatė minėjo, Seimo reitingai tikrai yra ne per geriausi, tokie žmonės Seimo valdyboje tikrai neštų naudą mums patiems ir valstybei. Kviečiu palaikyti jos kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Diskutuoti kviečiu J. Jarutį.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų noriu pasidžiaugti, kad Šiaulių pedagoginio universiteto absolventė, jo absolventas ir aš esu, kandidatuoja šiandien į Seimo vicepirmininkus. Tai, kad kandidatuoja A. Norkienė, yra kaip ir įvertinimas, ir įgyvendinimas to, ką, sakykim, aš su keliais kolegomis praeitoje kadencijoje buvau užregistravęs, įstatymo projektą dėl mažiau atstovaujamos lyties didesnio įtraukimo į politiką. Tas įstatymas yra tik užregistruotas, jam nebuvo duota eiga, bet faktai rodo ką kita. Šiame Seime, jeigu neklustu, yra daugiau tos kitos mažiau atstovaujamos lyties atstovių.

Su Aušrine susipažinau lygiai prieš ketverius metus, kai 2016 metais prisiekėme Seime. Beveik ketverius metus teko dirbti ranka rankon kaip Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos seniūno pavaduotojams. Ką supratau apie šitą žmogų? Aš irgi esu žemaitis, kaip ir jinai, ir galvojau, kad turiu pakankamai kantrybės iškęsti įvairius dalykus, bet pasirodo, ne. Pasirodo, jinai yra dar kantresnė. Per ketverius metus aš negirdėjau nei pakelto balso, nei nepasitenkinimo. Jinai visus tuos ketverius metus buvo tas žmogus, kuris vienijo mūsų frakciją, kuris išklausydavo kiekvieno pageidavimus, ir atėję pas ją pasitarti daugiausiai mes išeidavome daugiau ar mažiau patenkinti. Mūsų problemos būdavo išspręstos. Todėl labai tikiu, kad, nepaisant politinių, konjunktūrinių dalykų, patikimo, nepatikimo, didžiausia opozicinė frakcija turi galimybę turėti savo pavaduotoją Seimo valdyboje, ir kviečiu palaikyti mūsų kandidatės A. Norkienės kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Visi norintys kalbėti diskusijoje pasisakė. Priėmimas. Keturi – už, keturi – prieš. Už kalba T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, man teko bendrauti ir su opozicijos atstovais ir lyderiais, ir su pozicijos lyderiais visai neseniai – ir šiandien, ir anksčiau. Pagrindinė mintis čia yra labai paprasta. Žinoma, kad šis balsavimas bus tam tikras egzaminas ir tam tikras kelrodis būsimiems santykiams tarp opozicijos ir daugumos. Žinome, kad jūs nusiųsite tam tikrą signalą mums, buvusiems valdantiejiems, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungai, ir tik nuo jūsų priklausys, koks tas signalas bus.

Akivaizdu, kad jokių priekaištų A. Norkienės kandidatūrai dėl asmenybės, jos savybių nėra, neegzistuoja nei viešumoje, nei bendraujant, sakykim, individualiai ir asmeniškai. Todėl čia yra tikrai geros valios, būtent dabartinės daugumos geros valios išraiška. Ar ji egzistuoja, ar vis dėlto yra vadovaujama iš esmės keršto impulsu? Aš suprantu, kad gali būti toks žmogiškai suprantamas noras, bet iš principo aš tai labai tikiu, kad tie santykiai susiklostys kitokie ir mes galėsime padaryti daug svarbių sprendimų kartu. Ir mūsų balsų tikrai bus labai nemažai dėl svarbių sprendimų, mes mokame tartis, galbūt įvaizdis yra kiek kitoks, bet mes mokame tartis ir susitarę elgtis nuosekliai. (*Triukšmas salėje*) Taigi kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Prieš užsirašiusių nėra. Kalba G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš dešinės pusės neklausymo suprantu, kad jau sprendimai padaryti. Tiesiog norėčiau apeliuoti į jūsų galbūt sąžinę ir pamąstymus, kad vis dėlto daug kam iš jūsų teko dirbti su A. Norkiene. Tai tikrai yra tas žmogus, kuris ieško kompromisų, kuris eina į kompromisus ir su kuriuo galima susitarti. Taigi aš kviečiu jus dar kartą permąstyti ir balsuoti už A. Norkienę. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Faktiškai visi kolegos pasisakė, čia daug kitų tekstų gal ir nepridėsiu. Faktiškai mes visi panašiai galvojame, nes visi bendravome su ja ketverius metus ir panašiai turbūt galvojame apie tai. Žodžiu, kviečiu palaikyti jos kandidatūrą. Ačiū.

PIRMININKĖ. G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, A. Norkienė yra pedagogė, ir, mano galva, tai yra labai svarbu šiai pozicijai. A. Norkienė yra savivaldybininkė, ir tai yra labai svarbu palaikant Seimo ryšį su regionais. A. Norkienė įgijo daug universalių įgūdžių dirbdama įvairiuose Seimo komitetuose, nesikratydama atsakomybės, nesikratydama iššūkių keisti kompetencijos ribas. Taip pat dirbo Etikos ir procedūrų komisijoje, kur tikrai pademonstravo savo gebėjimą sekti Seimo etikos raidę, bet kartu išlikti žmogiška. A. Norkienė yra ta kandidatė, kurią frakcija teikia vieningai, tai

yra kandidatė, kuri tiko visiems mūsų frakcijos nariams. Tai byloja apie jos būdą, taikų būdą, kompromisų ieškančią būdą.

Galiausiai prisidedu prie to, ką Tomas sakė, tai yra svarbus balsavimas projektuojant koalicijos ir opozicijos darbą. Aš labai noriu tikėti, kad tas darbas bus konstruktyvus, kad mes sutarsime ne sutarti, bet diskutuosime argumentuotai, diskutuosime pagarbiai, ir Aušrinė yra tas žmogus, kuris gali padėti tą pasiekti.

Ir paskutinis argumentas, kuris dar nebuvo paminėtas, bet projektuojant vėlgi tai, kokia galėtų būti Seimo Pirmininkės pavaduotojų konsteliacija, A. Norkienės kandidatūra yra labai svarbi, siekiant išlaikyti lyčių lygybės balansą tarp Seimo Pirmininkės pavaduotojų. Ačiū. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, nuomonės už ir prieš... už išsakytos. Pereiname prie kito klausimo.

14.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIVP-10 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas. Teikiu Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektą. Vienam iš Seimo Pirmininko pavaduotojų yra paprastai pavedama kuruoti Europos reikalų klausimą, ir siūlymas būtų būtent šiai kandidatėi pavesti būti atsakingai už Europos reikalus.

Pirmiausia norėčiau atsiklausti kandidatės, gerbiama Radvilė, ar sutiktumėte kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus? Matau teigiamą ženklą. Sutinkate. Kviečiu jus į tribūną pasisakyti. Jums skiriama 15 minučių, vėliau jūsų norėtų paklausti daug Seimo narių.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Ačiū jums už pasitikėjimą ir dėkoju savo frakcijai. Tikiuosi palaikymo ir kitų kolegų, su kuriais per pastaruosius ketverius metus dirbome čia, Seime, galbūt ne visada sutapdavo nuomonės vienu ar kitu klausimu, tačiau tikrai, mano galva, stengėmės ieškoti konstruktyvių sprendimų ir labiau ieškoti to, kas jungia, ne to, kas skiria.

Pati džiaugiuosi turėjusi patirties Europos Parlamente – 2009–2014 metais buvau Europos Parlamento narė. Džiaugiuosi matydama šioje salėje šiandien drauge dirbant kolegas iš to laikotarpio. Visada maniau ir šiandien manau, kad mūsų buvimas Europos Sąjungoje, mūsų narystė yra didelė sėkmė. Nors galbūt mums ne viskas patinka, matome kažkokių taisytinų dalykų, esu tikra, kad turime gyventi ir žaisti pagal kartu sutartas taisykles. Turbūt nėra tokių, kurie manytų, jog Europos Sąjunga yra nereikalingas ar kitaip mūsų identitetą ar kokius nors kitokius dalykus varžantis dalykas. Matau tai kaip saugumo garantą, kaip gerovės garantą.

Manau, kad tiek šitie klausimai Seime, mūsų Europos reikalų komitete, tiek parlamentinis dėmuo, kalbant ne vien tik apie Europos Sąjungos struktūras ir mandatų procedūras, bet ir apie parlamentinį dėmenį, bendradarbiavimą su kitų Europos Sąjungos valstybių parlamentais, parlamentariais įvairiomis temomis, yra mūsų prioritetas, tai yra svarbi sritis. Esu pasiryžusi jos imtis, jeigu suteiksite man savo pasitikėjimą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų norėtų klausti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiama pretendentė, norėčiau jūsų paklausti. Varčiau tinklalapyje *manobalsas.lt* jūsų užpildytą anketą, kurią pildėte prieš rinkimus, ir viename iš punktų yra toks klausimas: Lietuva turėtų palaikyti Lenkiją, nepaisant Europos Sąjungos kritikos dėl demokratijos principų ir pažeidimų. Jūs esate pažymėjusi – greičiau nesutinku. Kadangi būsite atsakinga už santykius su Europos Sąjunga, taip pat ir su Lenkija, norėčiau jūsų paklausti, ar nesugadinsite santykių?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Nemanau, kad šioje salėje yra kas nors, kas norėtų sugadinti santykius su bet kuria savo kaimyne. Turbūt nereikėtų kelti klausimo tokia kryptimi. Aš manau ir esu įsitikinusi, kad Lenkija yra mūsų strateginė partnerė, kalbant apie saugumą, apie energetinį saugumą, apie karinį saugumą. Mes turime ilgą bendrą istoriją. Aš manau, kad tie santykiai turi būti grįsti įsiklausymu, pagarba, draugiškumu.

Gal mes manome, kad kai kurie dalykai, vykstantys Lenkijoje, nebūtinai mums patinka, bet vis dėlto Lenkijos žmonės sprendžia, ką jiems pasirinkti. Tačiau aš kviesčiau, jeigu manęs kas nors paklaustų, žmonės, atsakingus už politiką Lenkijoje, išsiklausyti į savo žmones ir ieškoti daugiau sutarimo, o ne atskirčių.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena. Gerbiama Radvile, aš esu čia.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Kur? Skirtingai dabar jūs visi sėdite, kur neberandu.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš iš tikrųjų gal net džiaugiuosi, kad jūsų kandidatūra yra pateikta, nes vertinu jūsų, kaip buvusios europarlamentarės, darbą. Tai buvo matyti ganėtinai aiškiai, ryškiai ir su tikra pozicija.

Aš tik norėčiau paklausti dėl Astravo. Koks tolesnis kelias ir kokios matomos perspektyvos dėl galimybės kalbėtis, rasti dialogą turbūt kitu tonu? Ko gero, įtariu, tas Astravas turbūt veiks visu pajėgumu.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už jūsų gerą žodį. Manau, kad pirmiausia tai yra naujosios Vyriausybės atsakomybė, tačiau pati asmeniškai manau, kad mes, parlamentas, neatsitraukiame nuo savo pozicijų, nuo savo priimtų įstatymų ir reikalavimų. Aš tikiuosi, kad jie bus įgyvendinti ir Lietuvai pavyks pasiekti tai, ko ji siekia, kalbant apie mūsų žmonių saugumą ir ateitį.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama Radvile, visiškai neseniai, mes prisimename, jūs buvote labai aktyvi šalininkė priversti mūsų gyventojus pasiskiepyti nuo tymų epidemijos, galvojome, kad čia tas mirtingumas bus labai didelis. Bet, atrodo, taip neįvyko. Jūs turbūt puikiai suprantate, ką reiškia žmonėms įtampa, stresinės situacijos, depresija yra to pasekmė, mes dabar kaip tik labai dažnai pjauname šį derlių. Sakykite, gal turite informacijos? Nors Seimas du kartus atmetė šį jūsų pasiūlymą, ar ir toliau jūs stengsitės priversti žmones skiepytis nuo tokių labai pavojingų ligų? Gal turite statistikos? Kaip jūs ateityje elgsitės, kai šią temą kelsime? Ačiū.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Dainiau, ačiū, tikrai žaviuosi jūsų nuoseklumu dėl šio klausimo. Aš manau, kad visos užkrečiamos ligos yra pavojingos. Negalima sakyti, kad čia nesvarbu, ir nuvertinti jų reikšmės. Aš manau, kad ta diskusija, kurią mes turėjome Seime ir viešojoje erdvėje, padėjo ir mūsų žmonėms, ir visuomenei priimti sprendimus, atkreipti dėmesį, kokios ligos yra, kas yra vakcinacija. Skiepijimasis, noras didinti jo apimtį – aš manau, tai pirmiausia turi būti daroma švietimo pagalba. Tačiau mes šioje salėje kalbėjome apie kitų šalių praktikas, kai galbūt nėra kito būdo, kaip kitaip išspręsti šiuos klausimus. Aš vis dėlto manau, kad imunologija yra svarbus klausimas. Aš labai tikiuosi, kad tokių protrūkių daugiau nebus. Tikiu žmonių sąmoningumu, tikiu turbūt ir medikų gebėjimu turėti dialogą su žmonėmis, aiškinant kas yra kas. Tikrai siekis yra vienas, tai yra kad visuomenė būtų sveika ir kiekvienas jaustųsi saugus joje.

PIRMININKĖ. Klausia M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš norėčiau galbūt paklausti socialinės tematikos klausimo. Kaip manytumėte, ar Seimas, kaip institucija, galėtų labiau įsitraukti į tokių galbūt probleminių grupių kaip neįgalieji arba problemų dėl neišnešiotų naujagimių turinčių asmenų šeimos?.. Aš labai džiaugiuosi, kad prieš metus mes Seimo salėje turėjome tarptautinį susitikimą, galutinį renginį būtent dėl neišnešiotų naujagimių. Atsižvelgiant ir į bendradarbiavimą su kitų šalių parlamentais, ar galvotumėte, kad mes galėtume ne tik simboliškai parodyti dėmesį temoms dėl paslaugų prieinamumo, bet ir dalyvauti kaip viena iš institucijų, formuojančių geresnę tokių paslaugų prieinamumo Lietuvos žmonėms praktiką?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Mes visi šioje salėje žinome, kad Europos Sąjunga reguliuoja tam tikrus klausimus labiau, kitus – mažiau. Yra subsidiarumo principas. Socialinė politika papuola būtent į pastarąjį lauką, kada valstybės narės pačios daugiau deda pastangų sprendžiant šiuos klausimus, tačiau parlamentinis dėmuo ir kalbėjimasis apie gerąsias praktikas kitose šalyse, įvairūs formatai yra labai reikalingi ir, aš manau, praturtinantys.

Kalbant apie padėtį negalią turinčių žmonių klausimais ar kitais jautriais socialiniais klausimais, kai kiekvienas nori jaustis visaverčiu visuomenės nariu, mes tikrai turime šalių, iš kurių galime imti pavyzdį, ne taip toli, per Baltijos jūrą ar kažkur kitur Europos Sąjungoje. Bet koks bendradarbiavimas, išsiklausymas yra skatintinas ir aš manau, kad valios mums patiems čia, Lietuvoje, užteks pagerinti žmonėms sąlygas, kurių jie labai seniai jau laukia.

PIRMININKĖ. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Labai džiaugiuosi, kad jauna, aktyvi moteris kandidatuoja į Seimo valdybą, ir aš tikiuosi, kad jūs į ją pateksite. Jūs tikrai turite milžiniškos patirties, buvote europarlamentarė ir Lietuvos Seime. Bet sakykite, jūsų vadovaujamo darbo patirtis yra galbūt didesnė, ne tik tie ketveri metai, kai buvote seniūno pavaduotoja?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už gerus žodžius ir klausimą. Taip susiklostė, kad mano profesinis gyvenimas susijęs su politika. Prieš tai aš aktyviai buvau įsitraukusi į jaunimo veiklą, ten turėjau vadovaujamosios patirties ir tikrai atsakomybių partijos gyvenime turėjau ne vieną, lygiai taip pat kalbant apie Europos Parlamentą, kur teko koordinuoti ir darbo grupes, ir kitus dalykus. Tai labai tikiuosi, kad ne pamaišys, o padės šios patirtys.

PIRMININKĖ. Klausia L. Kasčiūnas. R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiama Radvilė, tikrai sveikinu jus kaip kandidatę, manau, kad kompetencijos tikrai atitinka Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas, kurioms esate siūloma. Aš norėčiau paklausti apie šių dienų aktualijas. Pandemija neaplenkė ir Seimo, turime keletą Seimo narių, kuriems buvo patvirtintas koronavirusas. Galbūt galėtumėte pasidalinti idėjomis, kaip kitaip galėtų būti organizuojamas Seimo darbas, kad jis nenutrūktų, galėtume efektyviai priimti sprendimus ir kartu išsaugoti vieni kitų sveikatą?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad artimiausiu metu bus pasiūlyta, turbūt ir frakcijos savo ruožtu gali tą daryti, ir valdyboje bus aptartos galimybės Statuto pakeitimų, kaip tą darbą, atsižvelgiant į išskylančius iššūkius, būtų galima organizuoti. Mes žinome, kad Europos Parlamentas perėjo išskirtinai prie nuotolinio darbo, kai kurios gyvos diskusijos vyksta. Nebūtina tai perkelti kaip tam tikrą praktiką pas mus, bet tikrai būtų galima priimti tokius sprendimus, kurie sumažintų riziką būti nuolat bendroje salėje. Šiandien, kai eisiame balsuoti, irgi labai kviečiu laikytis atstumo ir pagalvoti patiems, ką galime asmeniškai padaryti, kad sumažintume riziką užsikrėsti ar kitaip rizikuoti.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kaip suprantu, po jūsų išrinkimo torčiuko nevalgysite, kaip kita frakcija valgė, ar ne?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Deja, atidėsime geresniems laikams.

R. ŽEMAITAITIS (MSNG). Iš tiesų aš tai labai džiaugiuosi, kad, Radvilė, jūsų kandidatūra yra teikiama, bet turiu vieną tokią klausimą. Aš prieš dvi savaites iš naujosios išrinktos daugumos trijų atstovių išgirdau tokią poziciją, kad Seimo pirmininkų skaičius bus šeši, tikrai ne septyni ir skaičiaus nedidins, toks, koks yra. Dabar su jūsų teikimu, gal galite atsakyti, ar jūs būsite ta septinta pavaduotoja, nes pagal Seimo statuto 44 straipsnio (...) dalį ir 24 straipsnio 2 dalį yra septyni pavaduotojai, o Seimo Pirmininkas išimtinę teisę turi skirti ir siūlyti, kas bus Europos reikalų komiteto pirmininku. Jeigu mes šiandien jus išrenkame, tai jūs automatiškai tapsite Europos reikalų komiteto pirmininke. Tai nei A. Ažubaliui, nei, kaip sakant, Ž. Pavilioniui šansų būti pirmininku kaip ir nebus. Ar teisingai suprantu, vis dėlto šeši pavaduotojai, jūs esate ta šešta ir būsite Europos reikalų komiteto pirmininke? Iš tikrųjų aš ir džiaugčiausi, kad jūs ir būtumėte ten, nes aš pats ketinu eiti į Europos reikalų komitetą.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Labai malonu, gerbiamas kolega, tikiuosi, darbuosimės drauge. Jūs iš esmės gal pats ir atsakėte į savo klausimą, kad tokia praktika yra, kad vienas iš Seimo Pirmininko pavaduotojų taip pat kuruoja europinius klausimus. Natūralu, kad tas kuravimas turbūt pasireiškia per vadovavimą Europos reikalų komitetui. O dėl skaičiaus, tai turbūt klausimas ne man, aš tikrai neskaičiavau kelinta, ar kuri čia būčiau pavaduotoja, tai, tikiuosi, Seimui pavyks susitarti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama kandidatė. Jūs atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra.

Priėmimas. Motyvai už, prieš. Už kalbės Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Pritariu Radvilės kandidatūrai ir manau, kad savo kompetencija, dar būdama Europos Parlamento nare, savo aktyvumu, reikalo žinojimu nustebino visus profesionalus. Puikiai atsimenu jos kovą su „Nord Stream“. Tikrai prašyčiau balsuoti už jauną ir jungiantį profesionalų žmogų visus kolegas. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Už norėtų kalbėti T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Labai malonu kalbėti už valdančiosios koalicijos atstovus. Naujas amplua. Tikrai džiaugiuosi Radvilės kandidatūra. Žinau, kad ji domisi tais dalykais, kurie yra man asmeniškai svarbūs, ir aplinkosauga, perskaičiau jos biografiją, ten labai nemažai iniciatyvų, susijusių su menu, su žaliaja politika. Tikrai labai džiaugiuosi šia kandidatūra ir raginu ir mūsų, ir opozicijos, atstovus balsuoti už Radvilės kandidatūrą. Tikiuosi, kad jos dėka Seime bus galima judinti tokius gana dažnai užmirštamus klausimus, pavyzdžiui, suaugusiųjų švietimo plėtrą. Mes turime pakankamai blogus rodiklius Lietuvoje ir turime susitelkti ir įdėti daugiau pastangų į šio reiškinio plėtrą. Žinau, kad Radvilė domisi ta tema, man irgi ji yra labai artima. Tikiuosi prasmingo bendradarbiavimo.

PIRMININKĖ. Už kalbės M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū už suteiktą žodį. Nors esu naujokas aktyvioje politikoje, bet R. Morkūnaite-Mikulėnienę pažįstu jau devynerius metus. Tuo metu Radvilė buvo Europos Parlamento narė. Vykome kartą į ES konferenciją Narvoje, Estijoje. Dar tada susidariau išpūdį, kuris išliko iki šiol. Radvilė yra profesionali, santūri, žmogiška, savo nuomonę ginanti naujos kartos politikė, linkusi kalbėtis ir priimti sprendimus kultūringai diskutuodama. Ja pasitikiu ir kviečiu palaikyti Radvilės kandidatūrą. Stiprių, kompetentingų moterų vadovų pozicijose šią kadenciją tikrai nebus per daug. Tai reikalingas kontrastas tam, ką matėme pastaruosius ketverius metus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kalbės E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, turiu pasidžiaugti, kad iš tikrųjų tie žmonės, kurie Baltijos kely stovėjo turėdami ketverius metukus, šiuo metu jau eina į tokius atsakingus postus, tačiau tai tik parodo, kad jauni žmonės Lietuvoje turi perspektyvų ir politikoje. Tikrai kviečiu pasitikėti, nes tie žmonės, kurie ėjo per jaunųjų organizacijas – jaunųjų konservatorių arba kitas organizacijas, iš tikrųjų turi turėti savo tam tikras pozicijas jau šiuo metu nepriklausomoje Lietuvoje.

Džiaugiuosi, kad iš tikrųjų patyrę žmonės, išbandę ir Europos Parlamento kėdes, ir įvairių organizacijų, taip pat dirbę aplinkosaugos srityje kariaujant prieš negeroves Baltijos jūroje, šiuo metu ateina ir užima atsakingas pozicijas. Kviečiu palaikyti ir ypač džiaugiuosi, kad ir valstiečiai ir žalieji žada pritarti, nes iš tikrųjų, manau, tie žodžiai, kurie buvo išsakyti čia, virs realybės balsais. Ačiū. Siūlau palaikyti Radvilės kandidatūrą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, motyvai už išsakyti.

15.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-11 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas. Skelbiu nutarimą „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“. Norėčiau atsiklausti gerbiamo Pauliaus, ar sutinkate kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Taip, sutinku.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tuomet kviečiu jus į tribūną kalbėti. Turite 15 minučių pasisakyti. Prašau.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Niekada tiek daug minučių neturėjau. Ačiū jums, gerbiama Seimo Pirmininke Viktorija. Be galo džiaugiuosi, kad būtent jūs teikiate mane į šias atsakingas pareigas Seime, nes manau, kad sunkiu metu Lietuvai iš tiesų reikia jūsų žmogiškų savybių, jūsų išminties, jūsų gebėjimo kalbėtis ir telkti. Taip pat dėkoju savo frakcijai,

kuri vieningai mane palaikė, tai mano bendražygiai, su kuriais perėjome ugnį ir vandenį. Ačiū jums už pasitikėjimą ir palaikymą.

Taip pat džiaugiuosi ir tuo, kad esu siūlomas į Seimo Pirmininko pavaduotojo pareigas šiame Seime. Iš tiesų apsidairęs aš matau tikrai labai daug žmonių, pasiruošusių dirbti tėvynės Lietuvos labui. Manau, kad kiekvienam galėčiau ištiesti ranką paspausti arba šiais laikais „duoti žaibą“, pažiūrėti į akis, pakalbėti nuoširdžiai. Manau, kad mūsų parlamente vis dar trūksta kalbėjimosi ir susikalbėjimo. Bet aš tikiu, kad mes galime ir, ko gero, privalome būti vieninga komanda, nes Lietuvą yra užgriuvęs tikrai sunkus metas.

Ko gero, kalbėti apie pandemijos iššūkį darosi jau gana banalu, tačiau šis iššūkis yra tikrai nemenkas. Aš pats ir mano šeima jau susidūrė su koronos iššūkiu. Aš tikiu, kad jau pavyko viską įveikti, bet supratau, kaip tai yra rimta.

Kitas aspektas, kad dėl šios pandemijos mes turime nemažai problemų visose kitose srityse, ne tik sveikatos ir ne tik ekonomikos. Bet ir ekonomikos mes galimai turėsime rimtesnių problemų. Pirmąją bangą kažkaip išgyvenome, išsilaižėme žaizdas, tačiau užklupus antrajai bangai mes, ko gero, nežinome, kas bus rytoj, ir tos prognozės jau nėra tokios džiuginančios.

Yra ir dar vienas aspektas, kad Lietuva pastaruoju metu išgyveno ištisą periodą tokių pauzės paspaudimų. Užgriuvo pirma pandemijos banga, buvo vasara, buvo rinkimai. Užgriuvo antra banga, dabar yra vadinamasis tarpuvaldis, kai iš tiesų yra tam tikras nežinomybės periodas, dėl lojamės parlamentą, bus tvirtinama Vyriausybė. Ir visu šiuo laikotarpiu nemažai svarbių klausimų mes vis paspausdavome pauzę. Aš pats dirbau Aplinkos apsaugos komitete, tiesiog iš praktikos galiu pasakyti, kad tų klausimų yra susikaupę be galo daug, kai mes sakydavome, na, ne šiandien, palaukime, gal išeisime iš karantino, palaukime, gal baigsis rinkimai, ateis nauja valdžia, sudėliosime.

Visose srityse yra susikaupusių problemų, todėl aš iš tikrųjų ne kritikuodamas, bet dėkodamas buvusiai Vyriausybei, na, kuri vis dar eina savo pareigas, ir buvusiai valdančiajai koalicijai, tikiu, kad tikrai buvo siekiama Lietuvai gero, nuveikti tuos darbus. Ne viskas, aišku, iš karto pavyksta, bet turiu pažymėti, kad ateinančiai Vyriausybei ir ateinančiai valdžiai teks dirbti visiškai kitokiu režimu, todėl aš kviečiu susitelkti. Tikiu, kad mano patirtis (jau ketvirta kadencija, apie 20 metų politikoje) irgi galėtų prisidėti, būnant Seimo vadovybėje, prie bendro konstruktyvaus darbo.

Laukdamas jūsų klausimų, laikiu jūsų palaikymo ir dar kartą dėkoju gerbiausiai Pirmininkei už pasiūlymą ir už suteiktą žodį.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Pauliau. Jūsų norėtų klausiti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, iš tikrųjų noriu pasidžiaugti, kad krikščionys demokratai įgauna vis daugiau jėgos šiame Seime. Aš manau, kad jūs labai pelnytai užimsite šią poziciją ir garbingai atstovausite. Todėl jūsų kaip krikščionio demokrato norėčiau paklausti, kokie, jūsų požiūriu, pirmieji darbai, kuriuos reikėtų padaryti Seime?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Pirmieji darbai, kuriuos reikėtų ne tik Seime, bet apskritai valstybėje, Lietuvoje padaryti, na, tikrai ne kaip krikščionis demokratas, bet tiesiog kaip žmogus pasakysiu, yra akivaizdūs. Mes tiesiog už lango turime, ir ne tik už lango, jau ir Seime yra įsimetęs baisusis virusas. Mes turime kuo greičiau imtis visų įmanomų priemonių, sudėti visus įmanomus saugiklius. Kontekstas yra ir biudžeto persvarstymas. Na, nepykite, bet nauja valdžia, ko gero, jį šiek tiek persvarstys, ir ne tik todėl, kad tai jūsų biudžetas, o ne mūsų, o todėl, kad kiekvieną dieną keičiasi prognozės. Mes turime pergaltoti, matyt, ir DNR planą, mes turime pergaltoti visiškai naujame kontekste visą turbūt savo politiką, kiek sričių toliau yra neprižiūretos. Kaip aš minėjau, švietimas, ar kas sprendžiama per visą šį laikotarpį, ta pati sveikatos apsauga, kuri tiesiog dirba perkrovimo režimu. Energetika, mes turime Astravo su sproginėjančiais transformatoriais grėsmę ir, ko gero, patys už tai susimokame, kas baisiausia. Darbai yra tiesiog strateginiai, jie turi būti sprendžiami čia ir dabar, kuo greičiau. Aš linkiu mums visiems susidėlioti visas pozicijas ir konstruktyviai imtis darbų.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Puiku, kad kalbate apie DNR planą, apie tuos kitus testinius darbus. Man jūsų stuburas labai patinka dėl aplinkosaugos, mačiau tai visą kadenciją. Mane jaudina

tokie dalykai: dėl Punios šilo, Žuvinto rezervato, miškų kirtimo Lietuvoje. Būdamas vicepirmininku ar neatitolsite nuo šitos srities? Tikiu, kad tikrai ne, bet patvirtinkite. Ačiū.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui. Aš noriu netgi pasidžiaugti, kalbant apskritai apie mūsų frakcijos darbą ir įdirbį šioje srityje, šioje naujoje kadencijoje mes turėjome netgi didelę konkurenciją – aplinkos sritį. Tai rodo, kad yra Seime naujų žmonių, aš džiaugiuosi, štai ir J. Urbanavičius, profesionalus miškininkas, prisijungė, kiti kolegos, kurie tikrai nori skirti dėmesio šiai sričiai. Aš pats esu partijos kareivis, dirbsiu ten, kur mane paskirs partija, frakcija, valdančioji koalicija, visas Seimas, į tas pareigas, tą komitetą, kur būsiu paskirtas, ten ir dirbsiu. Bet mano dėmesys šiems svarbiems klausimams tikrai niekada neišnyks, su mano pozicija jūs per ketverius metus, matyt, kažkiek susipažinote. Dėkui jums už klausimą ir palaikymą.

PIRMININKĖ. Klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Dėkoju. 2007 metais Europos Žmogaus Teisių Teismas yra priėmęs sprendimą byloje L. prieš Lietuvą, kurioje pripažino, kad Lietuvoje nesureguliuota lyties keitimo procedūra prieštarauja Europos žmogaus teisių konvencijai. 2017 metais jūs ir kitų 30 Seimo narių grupė užregistravote įstatymo projektą, kuriuo apskritai siūlote uždrausti tokią procedūrą Lietuvoje, tokiu būdu ignoruodami ne tik tarptautinių teismų, bet ir nacionalinių teismų praktiką. Aš gal jūsų neprašysiu konkrečiai pakomentuoti šios situacijos, nes tai yra tikriausiai vienas iš vertybinių klausimų, kuriais mes diskutuosime šitoje kadencijoje. Tačiau klausimas gal būtų šiek tiek platesnis. Kokia jūsų, kaip galimo kandidato į Seimo Pirmininkus, pozicija teisės viršenybės klausimu ir ką jūs asmeniškai darysite, kad šitas principas būtų efektyviai įgyvendinamas Lietuvos Respublikoje? Ačiū.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Į Seimo Pirmininko pavaduotojus, turbūt turėjote omeny. Iš tiesų čia galima išskirti keletą dimensijų. Kaip aš jums jau esu minėjęs ir susitikime frakcijoje, kaip žmogus aš turiu savo asmeninę nuomonę, kompromisų su savo sąžine tikrai neketinu daryti, bet lygiai taip pat aš esu komandos žmogus, visada juo buvau, visada vertinau frakcijos poziciją, kaip mes frakcijoje priimame sprendimus. Paprastai būna net ir privalomi balsavimai, tada jau niekur nedingsi, negali prieštarauti frakcijos valiai, gali nebent tiesiog pasitraukti iš tos diskusijos. Lygiai taip pat vertinu ir koalicijos sutarimus. Esu kaip žmogus lygiai taip pat labai atviras diskutuoti, linkęs išgilinti į klausimus. Man tikrai rūpi kiekvienas žmogus, kiekviena interesų grupė, kad jai būtų atstovaujama šiame parlamente, ir stengsimės, matyt, atsižvelgti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Gerbiamas kolega, iš tiesų norėčiau pasidžiaugti jūsų kandidatavimu į Seimo vicepirmininkus, nes pažįstu jus jau pakankamai ilgą laiko tarpą, rodos, trečią kadenciją. Visada teko stebėtis jūsų nuomonės tvirtumu, charakterio tvirtumu ir, kas svarbiausia, nebijojimu tą nuomonę reikšti. Bet mano nuomonė, kad tokie žmonės, su tokiomis savybėmis turėtų būti, esant galimybei, teikiami ne tik į Seimo vicepirmininkus, bet į Vyriausybės sudėtį. Ar tai, kad šiandien matau jus šioje tribūnoje, reiškia, kad ministru bent jau šios kadencijos Vyriausybėje jūs nebūsime, nepretenduojate būti? Galbūt galėtumėte pasakyti, kodėl taip nutiko, nes mes tikrai nuoširdžiai tikėjome, kad jus pamatyti bent kurios nors iš ministerijų vadovaujamose pozicijose?

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Labai dėkui, gerbiamas Andriau. Aš irgi labai džiaugiuosi mūsų ilgamete patirtimi ir bendradarbiavimu. Kaip suprantu, jūsų šis nuoširdus lūkestis matyti mane Vyriausybėje, kai, ko gero, jūs imsitės Vyriausybės vadovo pozicijos, tai man siūlysite kurią nors ministeriją. Aš iš anksto esu labai dėkingas.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiamas pretendentė, būsiu atviras ir tiesus. Jūsų biografija, jūsų darbai rodo aiškią jūsų vertybinę skalę: tautiškumas, požiūris į tradicijas, į tautiškumą, į šeimą ir taip toliau. Ir jūs dirbsite kartu su koalicijos partneriais, kurie yra daug liberalesnių pažiūrų, ir šiandien vos neužsimezgė pirmasis, matyt, konfliktas tarp jūsų. Kaip jūs spręsite tas tokias problemas, dualistinius konfliktus, kai reiks jums vadovauti Seimo posėdžiui? Ar jūs tiesiog stengsitės išvengti tą dieną vadovauti Seimo posėdžiui, ar jūs kitą kelią pasirinksite? Man tas truputį kelia nerimo. Ačiū.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Džiaugiuosi, kad jums rūpi. Vadovaujant Seimo posėdžiams pagal Statutą šiaip jau pirmininkaujantysis net ir negali daryti įtakos turiniui, agituoti vienaip ar kitaip. Jis tiesiog yra tam tikras posėdžio moderatorius. Manau, čia nekyla jokių problemų.

O vėlgi dėl jūsų suformulavimo, kad tarsi išplieskė koks nors konfliktas, tai kaip tik norėčiau paprieštarauti. Esu atviras diskusijai. Diskusija dėl turinio gali būti. Ji gali būti ir karšta, bet tai būtent neturėtų niekada peraugti į tarpasmeninį konfliktą kaip žmonių vienu su kitais. Tai šito principo aš visada stengiausi laikytis ir manau, kad gali pavykti galbūt.

PIRMININKĖ. Klausia kolega D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas Pauliau, iš tiesų mes puikiai žiname jūsų krikščioniškas pažiūras. Tęsdamas savo kolegą klausimą noriu štai ko paklausti. Mes esame girdėję, kad ne viena pasaulio šalis, taip pat ir Europos, pakeitė savo pažiūras ir priėmė tokius kontroversiškus klausimus, įteisino, sakysime, partnerystę, kai kur netgi šeimą netradicinę. Gal jūs studijavote tų šalių patirtį? Gal verta apie tai kalbėti iš anksto, paruošti žmones? Gal mes ko nors nežinome, gal kažkur mes esame paklydę tarp to globalizmo ir to mūsų tautiškumo? Čia gi kalbama apie pačius rimčiausius valstybės pamatus, apie Konstituciją, apie pažiūras. Tai galbūt pradėkime dabar apie tai diskutuoti ir šnekėti, kad nebūtų taip, kad mes iš vakaro sužinosime, kad tema bus rytoj. Ačiū. Jums sėkmės.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Man atrodo, kad mes jau kuris laikas diskutuojame, šie klausimai būdavo. Aš ir pats dalyvaudavau diskusijose ir ankstesnėse kadencijose. Įvairūs, kaip jūs pats pavadinate, vertybiniai klausimai. Jie, matyt, iškils ir šioje kadencijoje, žmonės yra išrinkti į Seimą, Seimo nariai. Jie turi visą valią teikti projektus, organizuoti diskusijas. Ir ką aš jau ne kartą kartoju, aš esu pasiruošęs diskutuoti, pasiruošęs išklausti visas nuomones, o mano poziciją jūs žinote.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas Pauliau, palaikau jūsų kandidatūrą. Mano klausimas yra, nežinau, gal aš neišgirdau iki galo, kaip jūs, ar jūs ketinate tęsti savo svarbius pradėtus darbus aplinkosaugoje? Man labai patiko jūsų principinė laikysena, kai mes svarstėme ir miškų politikos klausimus, tikrai rodėte norą bendradarbiauti ir su žaliosios politikos šalininkais. Pats esate, man atrodo, ne kartą deklaravęs savo ganėtinai tvirtas pažiūras būtent šiais klausimais. Ar kaip Seimo vicepirmininkas ketinate tęsti šių klausimų kuravimą ir galbūt prisidėsite prie pagaliau to kompromiso ir to ilgalaikės strategijos sukūrimo dėl miškų?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Tai yra kaip tik vienas iš tų klausimų, kuriuos aš turėjau mintyje sakydamas, kad būtent Aplinkos apsaugos komitete mes atidėjome. Tai susitarimas dėl miškų tam tikro apibrėžimo netgi, dėl kirtimų įvairiose teritorijose. Buvo tas klausimas atidėtas, nes svarstymas buvo nukritęs prieš pat rinkimus, ir galbūt natūralu, kad atidėjome, nes ateis nauja valdžia, naujas komitetas, naujas ministras, ir kam paskui vėl grįžti ir taisyti klaidas, kurių galbūt paskubomis būta rinkimų išvakarėse. Na, rinkimų išvakarėse galbūt apskritai negerai principinius klausimus svarstyti, nes būna daug populizmo, galbūt bandymo savo rinkėjus kaip nors angažuoti, tad buvo sutarta, kad atidėsime.

Man neabejotinai tie klausimai rūpi ir rūpės – ne tik aplinkos, bet ir energetikos klausimai, atsinaujinančių išteklių, aš manau, kad tam tikras Lietuvos gyvybinis iššūkis yra turėti sutvarkytą energetiką. Ir tai – ne tik Astravo grėsmė, čia yra grėsmė, bet mes turime ir savo plakančią širdutę turėti, turime pakankamą generaciją turėti, turime turėti saugumą, norėdami galutinai išspręsti, nukirpti tuos laidus su Baltarusija.

Tie darbai yra tokie megatoniniai, bet, aš manau, kartu surėmę pečius su Vyriausybe ir su opozicija, aš neabejoju, mes tai ir darysime. Man atrodo, kad šiais klausimais šiame Seime tikrai buvo sutarimas tarp pozicijos ir opozicijos daugeliu aspektų, ir tikiu, kad tai išliks.

PIRMININKĖ. Klausia D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (MSNG). Gerbiamas Pauliau, akivaizdu, kad iš klausimų turinio galima spręsti, kad turite labai stiprų vertybių pamatą, ir tie klausimai kartoja. Tačiau vis dėlto akivaizdu, kad kaip krikdemui, krikščioniškojo pamato žmogui, bus dilemų, ypač turint omenyje jūsų koalicijos partnerių darbotvarkę ir visa kita. Bet kuriuo atveju jūs esate vertybių žmogus, aš galiu kai kuriais klausimais nesutarti, bet tikrai mano balsą garantuotai turite.

Jeigu vis dėlto atsitiktų taip, taip, aišku, hipotetinė situacija, kad Seimas pasidalija į dvi lygias dalis – 70 ir 70, ir jūsų balsas lemia Partnerystės įstatymo klausimą, kaip balsuotumėte? Aš įsivaizduoju, kad pagal savo sąžinę, bet vis dėlto koks tai būtų sprendimas?

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Na, čia yra klausimas, į kurį turbūt ir popiežius Pranciškus davė tam tikrą atsakymą, kad mes turime ieškoti teisinių formų užtikrinti tų žmonių, nepriklausomai nuo jų seksualinės orientacijos, teises. Tai tų formų mes parlamente, aš manau, ieškosime visi kartu ir tokių dilemų... aš nematau, kad čia yra kažkokia dilema, aš balsuosiu pagal savo supratimą, pagal savo sąžinę, pagal sutarimą – taip, kaip aš esu tai ir pasakęs.

PIRMININKĖ. Klausia E. Zingeris. Gerbiamas Emanueli, kortelė.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūs lyg ir jaunas, bet daugybę metų dirbate Seime ir turite pakankamai patirties, kaip įtaigiai suvienyti įvairias politines nuomones, tai jūs dabar ir pademonstravote atsakydamas į gana kietą klausimą. Todėl dėl jūsų didelės patirties aš turiu klausimų dėl *nuėmimo*, kada reikia konsensuso, porą žodžių apie tai. Aš iš esmės iš širdies remiu jūsų kandidatūrą. Ačiū.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Ačiū už komplimentą. Jūs irgi iš pažiūros jaunas žmogus, labai ačiū. Manau, kad kiekviena situacija reikalauja turbūt kito priėjimo, bet, mano supratimu, pagrindinė dimensija, kuri padeda išspręsti visus konfliktus, yra žmoniškumas. Matyti ne daiktus, ne objektus, ne pastatą. Seimas nėra pastatas, mes esame visi žmonės, matyti žmones ir bandyti išgirsti kiekvieną – tai yra receptas.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, aš iš tikrųjų irgi manau, kad jūs esate patyręs Seimo narys ir tikrai žmonių su vertybėmis politikoje, sakysime, reikėtų daugiau. Mano klausimas susijęs su pandemijos iššūkiu, apie kurį jūs kalbėjote. Štai šis Seimas, nors ir praėjęs Seimas, ir dauguma praėjusių, taip nusišalino nuo pandemijos valdymo, atidavė kelis milijardus eurų valdyti Vyriausybei ten keliems žmonėms ir pasitraukė iš pradžių į karantiną, o po to grįžo, bet vis tiek tų milijardų nebevaldo.

Mano klausimas jums. Ar, jūsų nuomone, Seimas turėtų vis dėlto grįžti prie realaus pandemijos valdymo, ištraukti į DNR planą, galbūt jį intensyviau, tai yra išsamiau svarstyti, duoti tam tikras kryptis Vyriausybei? Aišku, ir tvirtinti biudžetą Seime, nes pinigai iš tiesų labai dideli ir atsakomybė didelė.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Čia iš tikrųjų gana taiklus ir rimtas klausimas. Man pačiam kilo tokių abejonių, kaip čia dabar su tuo Seimu, kai užklupo pirma banga. Tarsi norėjosi, kad mes galbūt daugiau prisidėtume. Iš tikrųjų nuoširdžiai, žmogiškai norėjosi labiau dalyvauti tą procesą suvaldant. Gal aš realizavau save tuo metu kaip šaulys tiesiog savanoriaudamas ir prisidėdamas prie tos pandemijos suvaldymo. Bet, man atrodo, čia atsakymas yra gana paprastas, išplaukiantis iš mūsų sąrangos, Statuto ir techninių galimybių. Ir dabar mes, susirgus vienam Seimo nariui, staiga siūlome gal atidėti visus posėdžius, nes mes neradome būdo nuotoliniam darbui, ypač pirmosios bangos metu. Vyriausybė gali pasirinkti įvairias formas, jinais nėra taip išprausta į rėmus. Juolab operatyvinė operacijų valdymo komisija, kuri gali įvairiomis formomis dirbti. Seimas, taip, aš pritarsiu, kad buvo paėmęs tokią keistą pauzę. Taip, jautėme, kad nedalyvaujame pirmose gretose, bet vėliau, man atrodo, mes priėmėme nemažai svarbių sprendimų, susijusių su pandemijos valdymu. Tik galbūt mes nepadarėme, aš vis dar tikiuosi, kad su nauja vadovybe, jeigu čia būtume patvirtinti, vis tiktai atrasime tą būdą, jį per vasarą galėjome atrasti, o kaip vis tiktai skubiu atveju spręsti ir priimti sprendimus, ne tik diskutuoti nuotoliniu būdu.

PIRMININKĖ. Gerbiamas pretendentė, jūs atsakėte į visus klausimus.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Svarstymo stadija. Diskutuoti yra užsirašęs P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Gerbiama Pirmininke, galvojau nekalbėti, bet vis tiek, žiūriu, formuojama nauja Seimo valdžia. Nė vienos institucijos be valdžios nebūna. Čia V. Bakas išsakė labai nemažai kritikos Liberalų frakcijai, kad teisiamos frakcijos narys Seimo Pirmininku negali būti. Bet ar šiandien yra žmonių be kaltės?

Imkime Konservatorių partiją – paskelbta teroristine organizacija. Irgi tai yra labai didelė dėmė. Prisiminkime ir A. Valinsko laikus, kai jį išrinko Seimo Pirmininku, o paskui A. Valinsko partiją suskaldė, jį apkaltino, kad jis vadovavo Kauno „Daktarų“ gaujai ir išmetė iš Seimo Pirmininkų. O dabar A. Valinskas paaukojo savo sūnų Konservatorių frakcijai, kad jis galėtų ramiai dirbti LRT televizijoje. Taigi matome tuos visus dalykus ir tą tokią situaciją.

Žinote, ko aš labiausiai pasigendu? Šitaip gerai dirbo buvęs Seimo Pirmininkas V. Pranckietis, taip jį palaikė opozicija – tiesiog keturiomis, už jį kariavo. Kur jis dabar? Ko jūs jį taip nurašėte? Net Seimo Pirmininko pavaduotoju nepasiūlė. Ką jis tokio blogo padarė? Ar jau taip spėjo prisidirbti per tą laiką, kad jūs jį visai pamiršote? Net nėra dabar salėje. Ar pandemija, ar kas jam, nežinau. Tą žmogų, kuris jau tiko jums, opozicijai, būdamas Seimo Pirmininku, jūs būkite garbingesni, vyrai, reikėtų šitą žmogų pagerbti. Tikrai bent jau Seimo Pirmininko pirmuoju pavaduotoju padaryti, jeigu netiko Seimo Pirmininku. Šitokia patirtis. Matote, kas yra.

Dabar noriu pažiūrėti į valstiečius. Man tikrai bus labai įdomu, jeigu konservatoriai (jie, žinote, ir šachmatais gal ne tik Pirmininkė gerai žaidžia, bet ir G. Landsbergis, ir jo senelis) ims susitarę ir nepatvirtins dabar valstiečių kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojus. O taip buvo paploninti balseliai, taip jau gyrė V. Čmilytę, taip jūs ją gyrėte. 120 ar kiek tų balsų gavo V. Čmilytė. Ir kas tada? Reikia visada turėti savo poziciją. Dėl jokio posto, dėl jokios kėdės, kad tu ją gautum, nereikia pataikauti ir padlaižiauti.

Reikia būti visada garbingiems. Kas tas Seimo Pirmininko pavaduotojas? Čia didžiulė garbė? Galima dirbti opozicijoje ir be Seimo Pirmininko pavaduotojo. Aš sakyčiau, vyrai, išlikime, kaip sako, garbingi. Ir, vyrai, už Lietuvą! (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Diskutuoti daugiau užsirašiusių nėra. E. Gentvilas norėtų kalbėti. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Aš tikrai nenoriu reaguoti į Petro kalbos turinį, tačiau į vieną juridinį netikslumą privalau reaguoti. Petrai, Seimo liberalų frakcija nėra teisiamą, nereikia kalbėti netiesos. Patyręs esi politikos, turi atskirti, kas yra frakcija, kas ne frakcija. Frakcija nėra teisiamą.

PIRMININKĖ. Priėmimo stadija. Motyvai už ir prieš. Už užsirašęs kalbėti G. Surplys. Prašau, Giedriau.

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Keista, kad opozicija kalba už. Daugiau nematau norinčių kalbėti, bet norėčiau irgi pradėti nuo replikos ponui Petruui. Žinote, čia labai daug apie šachmatų prisiklausėme per keletą dienų, tai aš noriu dar pasakyti, kad yra toks V. Nabokovo kūrinys „Lužino gynyba“, kur aiškiai parodo, kas būna, kai per daug tų šachmatų būna. Tiesiog gal jau atskirkime, kad čia yra politika, ten buvo šachmatai.

Kalbant apie P. Saudargą, tikrai aš jį pažįstu gana seniai, tas jau buvo akcentuota, bet norėčiau tiesiog pakartoti, aš džiaugiuosi, kad į Seimo Pirmininko pavaduotojus kandidatuoja žmogus su aiškiu vertybiniu stuburu, tradiciniu vertybiniu, sakykim taip, ir CV, ir pojūčiu. Tai yra ryžtingas politikas, ką jis irgi pademonstravo savo šios dienos kalboje.

Du dalykai, kuriuos norėčiau dar akcentuoti. Tikrai Paulių pažįstu labai labai seniai, kaip ir R. Morkūnaitę-Mikulėnienę, ir abu jie mane visą laiką žavėjo tuo, kad jų labai platus yra kūrybiškos politikos potencialas. Aš tikiu, kad jeigu jiedu taps pavaduotojais, mes tikrai Seimo darbe pamatysime daugiau kūrybiškos politikos, ir tai, mano galva, bus šiam Seimui laimėjimas.

Aišku, ir paskutinis dalykas – tiek Paulius, tiek Radvilė turi puikų humoro jausmą, kas, man atrodo, irgi pravers šiame Seimo darbe. Raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Už, atsiprašau, prieš kalba P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Aš nenoriu prieš gerbiamą P. Saudargą kalbėti, pažinojau jo tėvą, pažįstu jį ir tikrai tegul žmogus įrodo savo darbais, manau, kad jis sugebės šitas pareigas eiti, bet noriu E. Gentvilui atsakyti. Frakcija – tai tik partijos padalinys. Tai mažas tas skirtumas, vis tiek teisiami.

PIRMININKĖ. Už kalba A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai norėčiau agituoti už P. Saudargą. Tikrai manau, kad šis žmogus yra vertas būti Seimo Pirmininko pavaduotoju. Kviečiu visus palaikyti ir balsuoti aktyviai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kalba J. Urbanavičius.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Aš taip pat, laba diena, norėjau labai nuoširdžiai tikrai palaikyti P. Saudargo kandidatūrą. Tai – tvirtas, atsakingas žmogus, mes daug kartu su juo esame darbų nuveikę, ne tik aplinkosaugos, bet ir Lietuvos istorijos atminties, važiuojame kartu į Sibirą, tai – patriotas. Tikrai ačiū ir palaikysime.

15.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-12 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, motyvai už ir prieš išsakyti. Pereiname prie darbotvarkės 1-7 klausimo – teikiu nutarimą „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“. Pirmiausia norėčiau atsiklausti kandidato, ar sutinkate kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus?

V. MITALAS (*LF*). Gerbiamoji Pirmininke, sutinku.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tuomet kviečiu jus į tribūną, pasisakyti turite iki 15 minučių. Žodis jums.

V. MITALAS (*LF*). Gerbiamoji Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, dėkoju už išreikštą pasitikėjimą ir suteiktą galimybę man kandidatuoti į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Tai yra pirmas kartas, kai kalbu iš šios tribūnos, todėl ir jausmas yra gana ypatingas.

Pradėsiu nuo to, kad kiekvienas iš mūsų į šitą salę atsinešame tam tikrą dalį Lietuvos žmonių pasitikėjimo, tam tikrą dalį jų norų ir vilčių. Ir visa tai įpareigoja. Įpareigoja visų pirma atstovauti kaip įmanoma geriau tiems, kurie mumis patikėjo. Patikėjo, kad mūsų darbas bus vedamas sąžinės, nuoširdumo ir tiesos sakymo, patikėjo, kad savo protą panaudosime tam, kad jų norus ir viltis įprasmintume konkrečiais darbais, kuriuos mūsų išmonė, gebėjimas pasverti argumentus ir pasirinkti vieną iš kelių gali atnešti Lietuvai. Patikėjo, kad savo laiką išnaudosime prasmingai, nes jo labai nedaug, o svarbių valstybei klausimų tikrai yra didžiulis pulkas.

Jaučiuosi, kad tokie ir panašūs Lietuvos žmonių lūkesčiai asmeniškai man nesuteikia nei kokių nors garbės antpečių, nei sparnų. Priešingai – jie stipriai įpareigoja ir padaro atsakingą už daugelį žmonių. Esu tikras, kad taip jaučiuosi ne vienas, tai iš tikrųjų ta esminė ir stipriausia jungiantis gija, kuri jungia mus kaip Seimą.

Pažvelgę į Lietuvos nueitą kelią po nepriklausomybės atkūrimo, mes tikrai turime daug kuo pasididžiuoti ir pasidžiaugti. Mūsų mokslininkai ir mokytojai, verslininkai ir tarnautojai, kūrėjai ir gamintojai sukūrė tokią stiprią ir daug galinčią Lietuvą, kurią pamatę daugybė šios dienos nesulaukusių žmonių tikriausiai nepatikėtų savo akimis. Dėl šių sparčių pokyčių kartais, deja, mes matome, kad Seimas pagal tą į priekį einančią visuomenę nespėja. Puikūs Lietuvos žmonės kartais sugeba parodyti iniciatyvą daug greičiau ir efektyviau negu Seimas.

Aš manau, kad mes visi dėl to turime atsakomybę parodyti kitokį pavyzdį, dirbti kokybiškiau ir būti tikslesniu tos visuomenės atspindžiu, būti vieta, kurioje sutelkta daug proto ir išminties, būti ta vieta, kurioje mes diktuojame, ne tik vejamės Lietuvos ir pasaulio realijas, veikiamo proaktyviai, ne tik reaktyviai. Tam, kad taip atsitiktų, reikia dar gerą kelio gabalą nueiti. Turime pradėti nuo savęs ir rodyti kitokią politinę kultūrą, skirti daugiau dėmesio ir pagarbos ekspertų, nevyriausybiniam, privačiam sektoriuose dirbančių žmonių pastaboms. Politiniais sprendimais turime orientotis į ateitį, investuoti į švietimą, naujas technologijas ir kurti tokią Lietuvą, kurioje kiekvienas būtų išgirstas.

Kandidatuojau į Seimo Pirmininko pavaduotojus, potencialiai įvertindamas tą kelio ilgį, tačiau ir jausdamas didelę atsakomybę. Kokybiška teisėkūra, kai ne tik priimant įstatymų projektus atidžiai išanalizuojama situacija, bet ir po jų įgyvendinimo atsižvelgiama į priimtų sprendimų kokybę, poveikį Lietuvos gyvenimui, turi tapti nepakeičiama Seimo darbo dalimi, taip pat mūsų pačių sutarimas, gebėjimas kalbėti, bet neturėti tikslo kalbant įžeisti. Jeigu argumentas neįtikina, likti prie savo nuomonės, bet nesusipykti, iš praeities stiprybę semti, bet ne joje paskęsti.

O kalbant apie veiklos formos klausimus, Seimas turi būti atviras ir prieinamas. Jo darbas ir svarbiausios diskusijos turi būti gerai matomos, o informacinės technologijos sudėliotos taip, kad

Seimo darbas būtų kuo efektyvesnis ir kuo greitesnis. Pažadu, kad būsiu įsiklausantis ir visas nuomones prieš sprendimą priimančias Seimo Pirmininko pavaduotojas, jeigu už mane balsuosite. Su manimi anksčiau pažįstami Seimo nariai, kuriuos garbė pažinoti vos ne kiekvienoje Seimo frakcijoje, tikiuosi, galėtų už tai laiduoti.

Dėkoju, kad išklausėte. Esu pasirengęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas pretendentė. Jūsų norėtų paklausti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji Pirmininke. Gerbiamas pretendentė, kiek pamečiau, jūs buvote itin aršus Lukiškių aikštės paplūdimio iniciatyvos palaikytojas. Mano klausimas būtų toks. Mes Seime turime Sausio 13-osios memorialą, gal jūs ten planuojate atidaryti *burgerinę*?

V. MITALAS (LF). Ne, neplanuoju. Ačiū, atsakiau į klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui. Gerbiamas kandidate, išties pažįstu jus pakankamai seniai, kaip ir P. Saudargą, ir vertinu lygiai taip pat gerai – kaip ir P. Saudargą. Todėl, matyt, būtų logiška, tęsiant tą tradiciją, net ir klausimą paklausti panašų arba tą patį kaip P. Saudargo.

Jūs, skirtingai nei P. Saudargas, buvote minimas tarp galimų kandidatų į ministrus. Tačiau šiandien stovite čia, kandidatuodamas į Seimo vicepirmininkus. Kaip suprantu, tai reiškia, kad kandidatų į ministrus jūs nebesate. Gal galėtumėte atskleisti detales, kodėl taip atsitiko ir kodėl jūs nekandidatuoju į ministrus, kur, mano nuomone, tikrai puikiai tiktumėte?

V. MITALAS (LF). Labai ačiū, Andriau. Iš tikrųjų ką pasakė kolega P. Saudargas apie jūsų Vyriausybę, tą patį galiu pakartoti – potencialiai vieną dieną. Bet atsakant į šitą klausimą, derybos yra derybos, jos įvyko. Šiandien aš kandidatuoju į Seimo vicepirmininkus ir tikrai, jeigu kalbėtume apie švietimą, būsiu labai stropiai švietimu besidomintis Seimo vicepirmininkas ir nuo tos temos niekaip nenutolsiu.

PIRMININKĖ. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas Vytautai, darote stulbinančią karjerą. Esate liberalių pažiūrų, gerai, kad to neslepiate, tą demonstruojate. Tačiau čia jau kolega Arvydas truputį užsiminė. Neseniai jūs Valstybės istorinės atminties komisijoje su Vilniaus administracijos direktoriumi išsakėte savo skeptišką požiūrį, nuomonę apie pagrindinę Vilniaus aikštę, apie Vytį ir panašiai.

Dabar ką tik paskelbė kūrinių, nugalėjusių Prezidento A. Smetonos įamžinimo kūrinių, jis yra įamžinamas tokiu rūdijančio plieno kūriniu, dabar madinga. Ar, jūsų nuomone, čia nėra toks per prastas, toks supaprastintas Prezidento įamžinimas? Ar čia irgi yra vaikymasis to liberalizmo vėjų? Tai dabar kelia daugybę diskusijų, ypač išeivijoje, tarp lietuvių. Ar jūs nemanote, kad Lietuvos Prezidentą, kuriam įamžinti Lietuvos Vyriausybė buvo numatę skirti net 250 tūkst... O dabar liko tik toks kūrinių.

V. MITALAS (LF). Dėkui už klausimą. Iš tikrųjų turbūt atsakant į pirmą dalį, Valstybės istorinės atminties komisijos posėdyje man neteko lankytis, jūs galbūt mane supainiojote su kitu žmogumi iš savivaldybės. Atsakant į klausimą dėl A. Smetonos paminklo, tai taip jau kartais atsitinka, kada skelbiamas konkursas, architektūrinis konkursas ir jį organizuoja trečioji šalis, kad to konkurso organizatoriai ir vertintojai išrenka tai, kas jiems labiausiai patinka. Aš savo asmeninę nuomonę turiu. Jei teisingai pamenu dar iš darbo savivaldybėje, manęs laimėtojas labai neįkvėpė, bet tai ir lieka mano asmeninė nuomonė, atsakant į jūsų klausimą.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Teko labai daug prisidėti dėl Tauro kalno išsaugojimo, kad nepaimtų Azerbaidžanas, nes jie ketino padaryti pirkimą. Šiaip Vilniaus savivaldybei tikrai dėkoju už tai, kad įvyko tie darbai – griovimo ir panašiai. Noriu jūsų paklausti, pasitiksinti ir gal net būti garantuotas, jei galima taip pasakyti, dėl Nacionalinės koncertų salės „Tautos namai“ perspektyvos. Kiek ji judės tuo laikotarpiu, kol būsite šioje kadencijoje vicepirmininku, jeigu jus išrinks? Ir kiek jūs palaikote šią idėją? Dėkoju jums.

V. MITALAS (LF). Dėkoju už klausimą. Iš tikrųjų būnant vicemeru tai buvo viena iš mano atsakomybės sričių kuruoti Nacionalinės koncertų salės klausimą nuo savivaldybės pusės, kiek tai įmanoma. Iš tikrųjų galiu pasakyti, kadangi savivaldybė yra atsakinga už projektavimo sutarties pasirašymą, tai tai, mano žiniomis, jau turėtų būti padaryta dabar ir projektavimas oficialiai su patikslinta užduotimi prasidėjęs. Taigi aš tikiuosi, kad metams einant mes turėsime galutinį pro-

jektą, ir tada nuo naujos Vyriausybės priklausys, kaip tas projektas bus įgyvendintas toliau. Aš manau, kad to Vilniui ir Lietuvai tikrai labai reikia.

PIRMININKĖ. Klausia S. Lengvinienė.

S. LENGVINIENĖ (LF). Dėkoju. Gerbiamas Vytautai, esate patyręs politikas. Tai jaučiama, kai jūs nardote po Seimo klaidžius koridorius ir kabinetus. Kai dirbote savivaldoje, jūs kuravote švietimą. Laisvės partijos programoje vienas iš pagrindinių prioritetų – švietimo sritis. Ar, jeigu būsite išrinktas, liks švietimas prioritetu jums?

V. MITALAS (LF). Ačiū už klausimą. Tikrai manau, kad liks, ir aš manau, kad mes bendromis jėgomis tą naujos Vyriausybės programą sudėsime tokią, kokia ji bus geriausia įgyvendinant pokyčius taip pat ir švietime.

PIRMININKĖ. Klausia M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Prieš jus kalbėjęs pretendentas kalbėjo, kad Seimas – ne pastatas, jūs kalbėjote, kokią Lietuvą mes po 20 metų matome. Ir negaliu nesutikti, tačiau Seimas vis dėlto yra ir pastatas, ir toje Lietuvoje nuostabioje, kur jau dronais stebime koronos įvairius židinius, mes vis dėlto turime Seimą, kuriame aršiai diskutuojama smėlio dėžės klausimu, bet taip pat Seimą, kuriame 2020 metais nėra net normalaus sanitarinio mazgo žmonėms su negalia. Aš noriu paklausti, ar vis dėlto pažadate atnešti žmonių su negalia klausimą ir į Seimo valdybą ir sutvarkyti tokius elementarius, paprastus klausimus?

V. MITALAS (LF). Ačiū, gerbiama Monika, už klausimą. Iš tikrųjų Seimo atvirumas yra internetinis atvirumas, bet taip pat ir fizinis atvirumas, ypač tada, kai pasibaigs šis neramus metas, turi būti aukščiausių prioritetų sąrašė. Aš puikiai žinau, apie ką jūs kalbate, ir tikrai darysiu viską, kad Seimo kanceliarija šituos klausimus išgirstų ir operatyviai įgyvendintų.

PIRMININKĖ. Klausia E. Dobrovolska.

E. DOBROVOLSKA. Labai ačiū, Pirmininke, už suteiktą žodį. Aš norėčiau paklausti kandidato apie įvairovę. Lietuvos visuomenė nėra homogeniška ir aš labai džiaugiuosi, kad šios kadencijos Seime mes matome asmenis, kurie atstovauja įvairaus amžiaus, tautybės, lyties, seksualinės orientacijos ar galios žmonėms. Aš norėčiau jūsų kaip kandidato paklausti, ką jūs darysite ir kokių būdu sieksite, kad ši įvairovė būtų ne tik puoselėjama, bet ir gerbiama Seimo darbe? Ačiū.

V. MITALAS (LF). Labai ačiū už klausimą. Aš pasakysiu taip. Pradedant nuo tų paprastų dalykų, kurie susiję su Seimo atvirumu ir Seimo pačios parlamento idėjos ir parlamentarizmo idėjos pristatymu visiems jiems prieinamu būdu, jiems prieinamomis kalbomis taip pat, kad Seimas savo atvirumą deklaruotų ir jau tais žodžiais ir darbais, kurie buvo padaryti Seime per praėjusią ir ankstesnes kadencijas, bet taip pat, aš manau, įmanoma žengti tam tikrus žingsnius į priekį. Tai tikrai tarsimės ir, manau, kartu mes įgyvendinsime daug gerų dalykų.

PIRMININKĖ. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pirmininkė visą laiką deklaravo šiame Seime, kad patirtis su kompetencija turi eiti koja kojon. Jūsų patirtis vadovavimo srityje yra labai nedidelė, pusantų metų. Iki tol, kiek mačiau, nevyriausybiname sektoriuje pora metų. Sakykite, ar tai nepakis jums kojos dirbant Seimo valdyboje?

V. MITALAS (LF). Ačiū už klausimą. Nepakiš, gal tik trumpai prie biografijos pridėsiu, kad buvau vieno didžiausio komiteto pirmininku Vilniaus miesto savivaldybėje dar ketverius metus prieš tai. Tai tikrai ta patirtis galbūt yra didesnė, negu jūs įvertinote čia dabar.

PIRMININKĖ. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Skirtingai negu kolegos, ten ta aikštė su smėlio dėže buvo originali idėja. Klausimas... Jeigu jūs esate prisidėjęs prie to, tai byloja, kad esate originalus ir drąsus žmogus. Gal reikėtų diskutuoti iš pradžių šiek tiek, surasti formą diskusijos tokias idėjas pateikiant. Galbūt turite kokių nors idėjų, kaip atkurti pasitikėjimą Seimu? Ir antra. Seimas svarstomas ir linksniojamas „Transparency International“ tyrimuose kaip viena labiausiai korumpuotų, visuomenės nuomone, institucijų. Tai galbūt turite minčių, kaip vis dėlto padaryti Seimą skaidresnį ir tokia institucija, kuria visuomenė labiau pasitikėtų?

V. MITALAS (LF). Ačiū už klausimą. Aš manau, kad „Transparency International“ teikiamos pastabos ir pasiūlymai yra tikrai tai, į ką reikia išsiklausyti. Seimo narių ar Seimo apskritai darbotvarkių viešinimas, skaidrumas yra tai, kas turi būti kiekvieno Seimo nario standartu ir kasdieny-

be. Bet turbūt pagrindinis vaistas, suprantant, kad visokių čia diskusijų tarp mūsų gali atsitikti, yra kokybiška teisėkūra, kuri būtų užduota iš politinę darbotvarkę formuojančių asmenų pusės – neskubėti per daug, neužkrauti be galo daug darbų, įvertinti, kas buvo padaryta ir kokie sprendimai, kokia įtaka buvo tų sprendimų, kurie priimti anksčiau. Man atrodo, nors tai bus ilgas kelias, bet šituo keliu žygiuojant tada daugiau visuomenės narių supras, kas iš tikrųjų vyksta Seime ir kokiais dalykiniais argumentais vadovaujantis yra priimami sprendimai, o to pasekmė bus šansas tam pasitikėjimui formuotis.

PIRMININKĖ. Klausia J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Gerbiamas pretendente, jūs atėjote iš Vilniaus miesto savivaldybės. Paskutinius metus išsijusę ir jūs, ir P. Poderskis, ir R. Šimašius kritikavote Vyriausybės nutarimus, Seimo nutarimus, iš esmės jų nevykdėte. Be abejo, jūs vienu metu nevykdėte ir operacijų vadovo priimtų pandemijos sprendimų, tik kai buvo paskelbtas karantinas, tada jau jūs su viskuo susitaikėte. Kaip jūs čia įsivaizduojate darbą Seime su buvusia savo darboviete?

V. MITALAS (LF). Ačiū už klausimą. Su buvusia darboviete – su savivaldybe aš įsivaizduoju darbą gana gerai, bet ir su jūsų vertinimu aš nenorėčiau sutikti. Mes turėjome dalykinių diskusijų ir su Vyriausybe, ir su operacijų vadovu. Buvo vietų, kur nuomonės išsiskirdavo, bet kažkaip ir Vilnius išliko, ir Lietuva išliko, ir geriausi sprendimai, kokie buvo įmanomi, būdavo priimami. Tokiomis tamsiomis, niūriomis spalvomis situacijos nepaišyčiau. O tai, kad vyko diskusija, manau, gerai, kad vyko diskusija, ir iš tikrųjų kai kada jos mums norėjosi daugiau kalbant apie Vilnių.

PIRMININKĖ. Klausia kolega D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas Vytautai, mes žinome, kad jūs daug metų (gal nedaug) vadovavote miesto švietimo sistemai, kuravote ją ir tikriausiai puikiai suprantate, kad vaikų sveikata visų pirma yra švietimo reikalas. Medicina ateina tik tada, kada švietimas nedarba arba dirba prastai. Gal galite pasidalinti savo idėjomis žinodamas, kad šiandien Lietuva yra paskutinė... Kai mes atėjome, radome paskutinę Lietuvą gydymo srityje ir priešpaskutinę ligų prevencijos. Kokių turėtumėte idėjų tą situaciją keisti? Aš labai pasigedau per tuos visus ketverius metus kokių nors idėjų iš kolegų, kurie labai atsakingi už mūsų Lietuvos situaciją tiek Europoje, tiek pasaulyje, bet idėjų, deja, mes nesulaukėme. Dažniausiai būdavo tiesiog pasišaipoma. Kaip jūs žiūrite? Ar žadate teikti idėjas, palaikyti, ar būsite opozicijos būsenoje? Ačiū.

V. MITALAS (LF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų čia turbūt stebuklingos lazdelės niekas neturi. Pagrindinis dalykas yra tai, ką Vilniuje su švietimu kuria linkme dirbome, kad tiek vaikų emocinė, psichinė, tiek ir fizinė sveikata būtų sudėtinė ugdymo proceso dalis ir tam būtų numatytos priemonės ugdyti. Iš tikrųjų EBPO paskutiniame savo raporte, kuriame yra įvertinamos ir COVID-19 patirtys, ir įvertinama, kaip tai keičia XXI amžiaus švietimą, yra labai aiškiai pažymėjusi, kad šitų dviejų dalių atskiras išskyrimas šalia visų kognityvinių gebėjimų ir kitų, kas paprastai mokyklose yra ugdoma, atveria kelią sveikam visapusiškam augimui. Aš manau, tiesiog strateginiuose dokumentuose tai reikia įtvirtinti ir duoti daugiau vietos ir daugiau priemonių tiek emocinei, tiek ir fizinei sveikatai ugdyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pretendente. Jūs atsakėte į klausimus. Laikas, skirtas jiems, baigėsi.

Svarstymo stadijoje yra užsirašę kalbėti du kolegos. Frakcijos vardu kviečiu kalbėti I. Pakarklytę.

Taip pat norėčiau pakviesti Seimo Pirmininko pavaduotoją A. Mazuronį pirmininkauti posėdžiui.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Gerbiami kolegos, kviečiu palaikyti V. Mitalo kandidatūrą į Seimo Pirmininko pavaduotojus. Vytautas yra išmintingas, atsakingas ir be galo kantrus politikas, gebantis rasti kalbą, kartais net tarp diametraliai skirtingų pažiūrų politikų ir kolegų. Vytautas nėra karštakošis, tad kai diskusija kambaryje pasiekia tą kritinę ribą ir tampa nekonstruktyvi, Vytautas yra tas žmogus, kuris geba sklandžiai sugrąžinti diskusiją tinkamu keliu, to sutarimo ieškančių keliu.

Gerbiami kolegos, dalis iš jūsų jau dirbo su Vytautu Vilniaus miesto savivaldybėje, kur, kaip jau buvo paminėta, jis ėjo Vilniaus mero pavaduotojo pareigas ir kuravo labai platų sričių spektrą – tai ir švietimą, ir socialinę apsaugą, ir darnią plėtrą, infrastruktūrą, darnų judumą. Esu tikra,

kad ypač tie, kurie jau dirbo kartu su Vytautu, tikrai pritars jo kandidatūrai, nes matė, kaip jis gebėdavo surasti taikliausią ir išmintingiausią sprendimą su labai skirtingomis frakcijomis. Toks buvo iki šiol Vytauto politinis kelias – telkiantis ir atviras, ir aš esu įsitikinusi, kad Vytautas ir toliau vadovausis šiomis vertybėmis, dirbdamas Seimo Pirmininkės pavaduotoju, jeigu jūs pritarsite jo kandidatūrai.

Dar vienas labai svarbus dalykas, kurį mes visi, tikiuosi, suprantame. Šie ketveri metai bus labai sunkūs mums visiems: pozicijai, opozicijai – visiems. Ir tai ne tik dėl koronaviruso pandemijos situacijos, didėjančio žmonių nuovargio, socialinės ir ekonominės padėties, bet ir dėl to, kad iš mūsų tikimasi aukštesnės kultūros diskusijų, argumentuotų diskusijų. Manau, kad Vytautas čia reikšmingai prisidėtų, ir tikiu, kad jis galėtų būti tas žmogus, kuris padės mums kartu pasiekti išmintingiausių sprendimų. Prašau palaikyti V. Mitalo kandidatūrą.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkoju. Kitas kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, šiandien, kai pateikti keturi kandidatai į Seimo vicepirmininkus, į akis krenta jaunas kandidatų amžius. Matyt, ir Seimo Pirmininkė tam tikrus kriterijus rodo, demonstruoja ir teikia mums jaunus žmones, o Vytautas tarp jų yra pats jauniausias. Tačiau norėčiau pasakyti G. Burokienei, kuri teigia, kad Vytauto maža patirtis: žinokite, esant 31 metų turėti biografijoje ir ministro patarėjo, ir partijos atsakingojo sekretoriaus, ir sostinės vicemero patirties, yra didelė patirtis.

Kitas dalykas – kaip žmogus dirbo. Aš tikrai ne visur mačiau, kai kur iš viešosios erdvės, kai kur asmeniškai. Man šiandien norėtųsi pasakyti Vytautui ačiū už tą bendrą darbą, kurį tam tikrą laiką turėjome partijos lygiu. Iš tikrųjų tai darė įspūdį, aš net nebuvau pasidomėjęs, kiek Vytautui metų, šiandien tik pasidomėjau ir pagalvojau, kad kai mes bendradarbiavome, aš jaučiau, kad aš turiu greta savęs brandų kolegą. Dabar įvertinu, kad jis buvo dar keleriais metais jaunesnis, bet tikrai ir politikoje jau apšaudytas, apsišaudęs žmogus, man atrodo, ir administracinio darbo patirties turintis.

Kodėl aš atsistojau į šitą tribūną? Man atrodo, kad jaunam liberalui Vytautui reikia vyresnių liberalų palaikymo, ir aš tą palaikymą asmeniškai, matyt, ir frakcijos vardu, nors nesitarėme, bet norėčiau suteikti ir palinkėti Vytautui sėkmės labai atsakingame darbe, Seimo vicepirmininko darbe, nepaisant to, kokią poziciją jis kuruos ir ką teks daryti. Sėkmės!

PIRMININKAS. Labai dėkoju. Gerbiami kolegos, dabar pasisakymai dėl motyvų. Už pasisako T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Profesionalumas ir lyderystė. V. Mitalą geriausiai pažįstų kaip Vilniaus politiką. 2015 metais atėjęs į miesto savivaldybės tarybą Vytautas Vilnių surado su kas trečia išjungta gatvės lempa, nes taupėme elektrą. 2020 metais, Vytautui pasitraukiant iš vicemero pareigų, praskolintą, duobėtą ir tamsų Vilnių pakeitė susitvarkęs, greitas ir šviesus miestas. Pasakyti dar daugiau – jis lygino ne tik gatvių duobes ar uždegę gatvių lempas, ten atsirado ir šiek tiek daugiau laisvės. Pasiekimai savivaldoje vargu ar gali būti lemiamas kriterijus balsuojant už Seimo Pirmininkės pavaduotojo kandidatūrą, tačiau toks lemiamas veiksnys man visuomet bus pagarba žmogaus orumui. Vytautas nevaikšto mano batais, tačiau jo pagarba, supratimas ir sugėbėjimas įsiklausyti yra būdingas ne tik politinių bičiulių, bet ir diskusijų oponentų atžvilgiu. Dažnai girdime sparnuotą frazę „politinė kultūra“, o asmeniškai man politinė kultūra prasideda nuo elementaraus žmogiškumo. Esu įsitikinęs, kad V. Mitalui pavyks atnešti daugiau konstruktyvumo, pagarbos ir dialogo naujose pareigose. Vytautas taip pat turi nemažai idėjų, kaip skaitmenizuoti Seimo darbą, kaip padaryti jį patogesnį ir atsparesnį įvairioms ne tik pandeminiams, bet ir vertybinėms krizėms. Kviečiu visus palaikyti šią kandidatūrą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų prieš pasisakys V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Gerbiamieji, mano nuomone, ši persona priklauso keistai organizacijai. Savo politiką globalistai, LGBT pavadino modernizmu ir ateities vizijomis, kai progresas panaudojamas masinei sąmonei paveikti. Taip mes krentame atgal į primityvizmą, smulkmenėjame, kai žema kultūra – siekiamybė. Ši, mano manymu, persona yra galbūt manipuliacijų auka. Gerbiamieji kolegos, pagal paskutinius tyrimus, LGBT galbūt yra nusikalstama organizacija, Lietuvoje vykdanči veiklą, neatitinkančią mūsų piliečių lūkesčių ir siekių. Todėl mes negalime palaikyti šios organizacijos dalyvių ir rėmėjų. Tai tas pats kaip įsileisti šešką į vištidę.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų už pasisakys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamieji, yra toks posakis apie politikus. Jeigu politikas sako „taip“, tai iš tikrųjų reiškia tik galbūt, jeigu politikas sako „galbūt“, tai iš tikrųjų reiškia ne, o jeigu politikas sako „ne“, tai, sako, jis ne politikas. Tai Vytautas yra tas nepolitikas, kuris visą laiką sako taip, kaip viskas yra iš tikrųjų. Tai yra labai retas bruožas politikoje. Labai džiaugiuosi, kad turėjau galimybę su Vytautu dirbti kelerius metus Vilniaus savivaldybėje, tikrai galiu pasakyti, tai yra nuoširdus, sąžiningas žmogus, kuris visuomet pasiruošęs išklausyti ir susitarti. Todėl kviečiu palaikyti Vytauto kandidatūrą.

PIRMININKAS. Dėl motyvų už pasisako L. Savickas.

L. SAVICKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Man, kaip Seimo naujokui, norėtusi pasveikinti kitą Seimo naują, iš karto kandidatuojantį į tokias aukštas pareigas. Pusantrų metų teko kartu darbuotis Vilniaus miesto taryboje, ten teko dirbti panašiomis sąlygomis, kokios numatomos ir Seime, teko būti opozicijos atstovu. Vytautas ėjo Vilniaus vicemero pareigas. Galiu pasakyti, kad mums tikrai netrūko aršių diskusijų, nesutarimų turėjome įvairiais klausimais, tačiau Vytauto asmeninės savybės leido tais klausimais, dėl kurių sutarimą radome, susitarti. Labai tikiu, kad šios savybės ir išsakyti žodžiai apie naują politinę kultūrą bus tai, kas dominuos sėkmės atveju būsimose rolėse. Kviečiu palaikyti kandidatą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas už – A. Valinskas.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Dėkui už žodį, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, kaip ir ne vienas iki šiol šnekėjęs ir raginęs balsuoti už Vytautą, palaikyti jo kandidatūrą, dar visai neseniai buvome kolegos Vilniaus miesto savivaldybės taryboje, norėčiau iš tiesų pasakyti tokį galbūt techninį pagyrimą, nes čia buvo daug klausimų, iššaukiančių klausimų iš ideologinės pusės. Iš tiesų Vytautą esu ne kartą matęs vedant tarybos posėdžius, turiu pasakyti, tikrai neabejoju, kad jis, sėdėdamas toje kėdėje, nepadarys gėdos, sugebės suvaldyti situaciją. Iš kai kurių kolegų pasisakymų panašu, čia ta situacija gali būti įvairi. Tikrai tikiu, kad Vytautas bus tas žmogus, kuris nepadarys gėdos, bus tas žmogus, kuris geba kokybiškai vesti šiuos posėdžius, palaikyti pulsą ir tikrai nepadarys gėdos institucijai. Kviečiu palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, visi pasisakė už, pasisakė prieš. Dabar turėtume patvirtinti slapto balsavimo biuletenius dėl R. Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja, dėl A. Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja, dėl P. Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju ir dėl V. Mitalo išrinkimo Seimo Pirmininko pavaduotoju. Tradiciškai biuleteniai už, prieš ir susilaikome. Ar galėtume patvirtinti bendru sutarimu? Labai ačiū.

Primenu, kad balsavimo komisiją sudaro: V. Alekna – Liberalų sąjūdžio frakcija, V. Ažuolas – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, T. Bičiūnas – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, V. Bukauskas – Darbo partijos frakcija, M. Matijošaitis – Laisvės partijos frakcija ir S. Šedbaras – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija.

Balsavimo pradžia numatyta 16 val. 6 min., iškart pasibaigus posėdžiui. Pirmieji balsuoja Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, Laisvės frakcija, Darbo partijos frakcija ir Mišri Seimo narių grupė – iki 16 val. 12 min.; 16 val. 12 min.–16 val. 18 min. balsuoja Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos viena pusė, 16 val. 18 min.–16 val. 26 min. balsuoja antra pusė Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos; 16 val. 26 min.–16 val. 34 min. balsuoja Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija; paskutinė eilė, bet ne paskutinė pagal svarbą 16 val. 34 min.–16 val. 40 min. balsuoja Liberalų sąjūdžio frakcija.

Balsavimas vyksta I rūmų centrinėje fojė, Vitražo galerijoje. Gero balsavimo.

Pertrauka

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiami kolegos. Kadangi Seimo Pirmininkės susitikimas su Lenkijos Prezidentu šiek tiek užtruko, tai, jeigu galima, bendru sutarimu pertrauką pratęstume iki 17 valandos ir 17 valandą pradėtume posėdį. Labai ačiū.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Jūsų Ekscelencija, kviečiu jus pasisakyti. Jūsų Ekscelencija, kviečiu jus į tribūną.

17.09 val.

Lenkijos Respublikos Prezidento Andžejaus Dudos kalba

A. DUDA. Jūsų Ekscelencija, gerbiamas pone Prezidente, didžiai gerbiama ponia Pirmininke, gerbiamos ponios ir gerbiami ponai Seimo nariai, visi gerbiami svečiai.

„Laisvi su laisvais, lygūs su lygiais.“ (*Plojimai*) Šie žodžiai – tai Liublino unijos sintezė, puikios politinio ir civilizacijos kūrinio, kurio nuostabus paveldas ir šiandien įkvepia tiek abi mūsų tautos, tiek mūsų regioną ir, norėčiau tai labai ryžtingai pabrėžti, tiek visą Europą, ypač susivienijusią Europą, Europos Sąjungą, kurios nariais esame. Prieš 500 metų gimė vienas iš pagrindinių šio kūrinio autorių – Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Žygimantas Augustas. Kaip tik jisai kartu su abiejų šalių politiniu elitu, kartu su Lietuvos ir Lenkijos didikais labai prisidėjo kuriant Liublino uniją, kuri tapo jo, drąsiai galime pasakyti, *opus vitae* – gyvenimo darbu.

Man didelis išgyvenimas, džiaugsmas ir pasididžiavimas, kad pono Lietuvos Respublikos Prezidento kvietimu galiu šiandien svečiuotis Vilniuje ir čia, Lietuvos Seime, su Lenkijos ir Lietuvos bičiuliais švęsti 500-ąsias šio mūsų didžiojo valdovo gimimo metines. Lenkijos Respublikos vardu, lenkų vardu perduodu visai Lietuvos tautai širdingus sveikinimus ir broliškos pagarbos žodžius.

Jubiliejus, kurį iškilmingai švenčiame, nėra vien tik nuoroda į garbingą praeitį, bet taip pat proga pagalvoti apie šių laikų iššūkius, proga pažvelgti į ateitį. Labai džiaugiuosi, kad lenkai ir lietuviai turi tokį istorinio bendrumo pojūtį. Ypač pastaraisiais metais šis pojūtis tampa vis stipresnis ir, galiu drąsiai pasakyti, tai leidžia tikrai pasididžiaugti, nors, žinoma, nacionalinės atmintys nevienodai traktuoja, žvelgia į visus istorinius įvykius, bet mes žinome, kokia turtinga yra bendra mūsų istorijos erdvė. Kartu mes iš jos semiamės pasididžiavimo, padėsinimo ir įkvėpimo.

Jeigu turime bendrą mūsų didelę istoriją, tai turime taip pat mus siejančią ir gerą ateitį. Didžiuodamiesi istoriniais pasiekimais, žinodami, iš kur ateiname, kokios vertybės mus sieja, žinome taip pat, kokiais keliais ejome, kokių kelių norime sėkmingai žengti XXI amžiuje, o turiu vilties, kad ir vėliau.

Ekscelencijos, gerbiemieji, Jogailaičių epocha – tai mūsų bendras paveldas, šlovingas paveldas. Lenkijos ir Lietuvos bendradarbiavimas Jogailaičių dinastijos metu užtikrina mūsų tautoms įspūdingas pergalės ir milžinišką sėkmę, leido sukurti naują, galingą ir rezultatyvią kokybę šioje Europos dalyje. Šios dinastijos reikšmė, įtaka ir poveikis buvo tokie dideli, o politiniai, ekonominiai ir kultūriniai pasiekimai tose žemėse, kurias valdė ši dinastija, buvo tokie svarbūs, kad Vidurio ir Rytų Europa XV ir XVI amžiuje visiems laikams pavadinta Jogailaičių Europa.

Žygimantas III Augustas – teisingo ir maloningo Žygimanto Senojo sūnus, Lietuvos valstybės galios kūrėjų Gedimino ir Algirdo palikuonis, puikiai išsilavinęs žmogus, Europos kultūros paveldėtojas, buvo paskutinis iš Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sostą valdžiusių Jogailaičių. Jo asmenybė yra simboliška – kaip ta, kuri ne tik baigia žymios karališkosios šeimos kartas, bet ir atveria naują istorinę perspektyvą, atsiradusią 1569 metais sukūrus Abiejų Tautų Respubliką. Atkreipdami dėmesį į pagrindines Žygimanto Augusto valdymo kryptis ir tuometinius pasiekimus, randame juose istorinę pamoką, gyvybiškai svarbią žinią, kuri yra ir šiandien aktuali.

Tad pirmiausia prisimename Liublino sąjungos, kurios 450-ąsias metines kartu minėjome praėjusiais metais, svarbą. Tai yra puikus pavyzdys, kaip veiksmingai įkurti politinę laisvą ir lygiateisių tautų bendruomenę, kurią vienija abipusė valia, o ne užkariavimas ar dominavimas, tautų, kurios susidraugavo ir kurios norėjo gyventi draugiškai ir kartu kurti kuo geresnę ateitį. Nepaisant to, kad tai istoriniai laikai, Liublino uniją galima aiškiai traktuoti kaip šiandieninės Europos Sąjungos pirmtakę. Mes, lenkai ir lietuviai, savo išmintimi, atsakomybe ir įžvalga sukūrėme

šià vieningà institucijà dėl mūsų bendros sėkmės. Lenkijos ir Lietuvos sąjunga – su bendru Seimu, bendru valdovu, bendra užsienio politika, bet išsaugant dvi atskiras valstybes, išsaugant sostines: Lenkijoje – Krokuvą, Lietuvoje – Vilnių, atskirą karalystės kariuomenę ir Lietuvos kariuomenę, centrinės įstaigas, išdus ir teisės kodeksus – buvo unikali ano meto Europoje ir visame pasaulyje. Galima drąsiai pasakyti, kad tai tiesiog nepakartotinas dalykas, kuris tuo metu vyko. Šiandien Liublino unija nėra muziejaus eksponatas – tam tikra prasme tai yra veidrodis, kuriame galima pažvelgti į šių laikų Europos integraciją.

Taip pat atsiminkime, kad Abiejų Tautų Respublika tuo metu buvo didžiausia laisvų žmonių bendruomenė pasaulyje. Tai buvo bendruomenė, kuri vadovavosi parlamentarizmo, demokratijos ir teisės principais. Europos politika buvo formuojama absoliutizmo pagrindu, kurį geriausiai išreiškė karalius Liudvikas XIV sakydamas, kad „valstybė – tai aš“. Lenkijoje ir Lietuvoje daugelis laisvų piliečių jau XVI amžiuje galėjo drąsiai pasakyti, kad „Respublika – tai mes“. Aišku, tiesa, kad tuometė *Żečpospolita* buvo valstybinis luomų organizmas, kupinas skirtumų ir nelygybės, bet niekur kitur pasaulyje tuomet nebuvo tokios didelės valstybės, kurioje net 10 % šalies gyventojų galėtų naudotis visomis žmogaus ir politinėmis teisėmis. Niekur kitur kaip *Żečpospolitoje* nebuvo tiek daug piliečių, o ne tik pavaldinių.

Laisvės meilė, subjektyvumo, orumo ir išdidumo jausmas slypi jau daugelio kartų genuose ir niekas niekada iš mūsų to neatims. Iš mūsų – lenkų ir lietuvių, lietuvių ir lenkų.

Žygimanto epocha ir jos palikimas buvusioje *Żečpospolitoje* – tai kultūrinio vystymosi aukso amžius ir daugelio dvasinių tradicijų sambūvis. Kai Europoje vyko karai, persekiojimai dėl religijos ir tikėjimo, Lenkijos karalius ir Lietuvos didysis kunigaikštis Žygimantas Augustas deklaravo: aš nesu jūsų sąžinių karalius. Jis žinojo, kad tarp Lenkijos ir Lietuvos karalystės gyventojų yra katalikų, stačiatikių, protestantų, Mozės religijos pasekėjų, armėnų, karaimų, musulmonų.

Dialogo ir tolerancijos dvasia buvo puikiai išreikšta, kai mirė karalius, Varšuvos konfederacijos akte 1573 metais. Jis garantavo taiką tarp įvairių religijų atstovų, kitatikiams užtikrino vieno das teises su katalikais ir valstybės apsaugą. Tai yra vienas iš didžiausių pagarbos įvairovei, sąžinės laisvei ir tolerancijai žmonijos istorijoje paminklų. Jis įrašytas į UNESCO sąrašą „Pasaulio atmintis“. Mes norime prisiminti, kad Žygimanto laikmečio Respublika gerbė tautines mažumas, kurios didino jos galią, darnumą ir gerovę.

Ekscelencijos gerbiamieji, Lenkijos ir Lietuvos partnerystė ir sąjunga visų pirma gimė dėl bendrų pavojų suvokimo. Kartu šiais metais šventėme 610-ąsias Žalgirio mūšio pergalės metines. Grunvaldas – Žalgiris yra vienas svarbiausių mūsų Europos istorijoje, tai mūsų drąsos, didvyriškumo, patriotizmo ir ištvermės simbolis. Tai Baltojo erelio ir Vyčio jungtinės jėgos simbolis.

Žygimanto Augusto epochoje ir vėl turėjome atsispirti mus puolantiems iš Rytų. Maskvos valstybės, kurią tironiškai valdė Ivanas Rūstusis, ekspansija tapo labai rimtu iššūkiu. Kovoje dėl Livonijos mums pavyko pasiekti nemažai pergalių ir todėl šiose žemėse sustiprėjo laisvės tradicijų dvasia. Žygimanto Augusto eros pasiekimas taip pat buvo vadinamosios kvartos kariuomenės – gerai ginkluotos ir apmokytos formacijos, nuolat gaunančios pelno iš karališkųjų dvarų pajamų, – įkūrimas.

Tai istorija, bet tai ir svarbi pamoka. Kaip ir mūsų proseneliai, mes suprantame, kad Lenkijos ir Lietuvos likimai yra tarpusavyje susiję ir, susidūrę su grėsme, mes visuomet turime palaikyti vienas kitą. Saugumas yra neįkainojamas dalykas, todėl Lenkija ir Lietuva skiria NATO gynybai rekomenduojamus 2 % BVP. Mes esame tarp lyderių šiuo atžvilgiu. Šiais metais Lietuvoje vyko Bukarešto devyneto – NATO rytinio flango valstybių glaudesnio bendradarbiavimo platformos – susitikimas. Su pasitenkinimu galiu jus informuoti, kad prieš kelias dienas ratifikavau Lenkijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimą dėl glaudesnio bendradarbiavimo gynybos srityje. Jis padės užtikrinti ilgalaikį Amerikos dalyvavimą mūsų regione ir neabejotinai yra gera žinia ir Lietuvai. Esu įsitikinęs, kad strateginio aljanso ryšys ir su tuo susiję sprendimai dėl NATO rytinio flango nuolat galioja, nepaisant laukiamų ar numatomų JAV politikos pokyčių. Tragiškas Abiejų Tautų Respublikos likimas ir tragiški Antrojo pasaulinio karo padariniai Lenkijai ir Lietuvai moko mus, kaip jėga be įstatymo yra nusikaltimas, taip ir įstatymas be jėgos yra fikcija. Todėl Lenkijos

ir Lietuvos kariai kartu NATO gretose saugo mūsų valstybių nepriklausomybę ir tvarką regione, o Lenkijos ir Lietuvos bendradarbiavimas karinio ir energetinio saugumo srityje yra tvirtas mūsų santykių pagrindas.

Šimtmečiai bendros lenkų ir lietuvių, taip pat baltarusių ir ukrainiečių istorijos, artima kaimynystė ir bendras tarptautinių realijų įvertinimas kuria stiprų solidarumo pojūtį. Solidarumas su Ukraina, kuri stiprina savo nepriklausomybę ir suverenumą, gina teritorinį vientisumą, taip pat su Baltarusija, kovojančia už pagarbą demokratijai ir pilietinėms teisėms, siekdama atkurti šimtametes laisvės tradicijas. Lenkijoje ir Lietuvoje tikriausiai nėra tokios širdies, kuri neplaktų smarkiau pamačius Vyčio ženklą ant baltarusių demonstrantų vėliavų. Lenkija ir Lietuva kartu su Ukraina šią vasarą įsteigė Liublino trikampį – dabarčiai, bet taip pat pagerbti Liublino unijos kūrėjus. Žinau, kad čia, Vilniuje, kilo idėja prie šio trikampio pridėti tuščią kėdę, laukiant Baltarusijos atstovo, kuris turės savos tautos demokratinį mandatą. Esu tikras, kad lenkai ir lietuviai sutiks jį su nuoširdžiu džiaugsmu, kai jis pagaliau atvyks.

Žygimanto epochos aukso amžius, klestėjimo ir plėtros laikas, taip pat rodo ekonomikos, verslumo ir valstybės ekonominių interesų apsaugos svarbą. Abiejų Tautų Respublikos ekonominė galia ir nustatytos bendradarbiavimo prekybos srityje grandys pagal ašį nuo Baltijos iki Juodosios jūros buvo svarbus Europos ir pasaulio ekonomikos elementas. Šiandien kalbame apie šiuos laimėjimus, plėtodami bendradarbiavimą tarp mūsų regiono šalių pagal Trijų jūrų iniciatyvą. Bendros investicijos į infrastruktūrą, transportą, energetiką ir naujas technologijas regione tarp Baltijos, Adrijos ir Juodosios jūros gali labai paskatinti mūsų šalių vystymąsi, paskatinti civilizacijos šuolį ir prisidėti prie Europos Sąjungos sanglaudos. Vidurio ir Rytų Europos šalims Trijų jūrų iniciatyva yra istorinė galimybė. Norėčiau padėkoti jums už tai, kad šiais metais Lietuvos Vyriausybė nusprendė prisijungti prie Trijų jūrų investicijų fondo ir paskyrė 20 mln. eurų finansinę paramą. Tai svarbus sprendimas, kuris parodo mūsų bendrą norą kuo geriau išnaudoti mūsų regiono ekonominį potencialą, taip pat rodo, kad turime sumanymų ir būdų įveikti pandemijos sukeltą ekonomikos krizę.

Ekscelencijos ponios ir ponai, Žygimanto Augusto darbai, bendras lenkų ir lietuvių kūrinys – Abiejų Tautų Respublika netapo istoriniu epizodu, bet su dideliais laimėjimais truko per 200 metų. Ji įsišaknijo ne tik kaip politinis organizmas, bet ir kaip gyvybinga idėja mūsų tautų širdyse. Kai mus užpuolė įsibrovėliai, idėja visą laiką turėjo drąsių, atkaklių gynėjų. Šios kovos didvyrius, 1863 metų sukilimo dalyvius, mes kartu perlaidojome čia, Vilniuje, praėjusiais metais, dalyvaujant Lietuvos ir Lenkijos kariuomenei. Mes giliai jaučiame, kad senasis Abiejų Tautų Respublikos paveldas vis dar ir nuolat yra su mumis. Kitais metais švęsime Gegužės 3-iosios Konstitucijos 230-ąsias metines. Konstitucijos, kuri buvo pirma Europoje ir antra pasaulyje, pagrindinio įstatymo, taip pat priklausančio šiam paveldui. Su šia šlovinga Konstitucija yra susijęs 1791 metų Abiejų Tautų tarpusavio įžado aktas, kuris patvirtino ir garantavo lygų Lenkijos Karūnos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės atstovavimą Abiejų Tautų Respublikos institucijose, įstaigose ir struktūrose. Neabejoju, kad šių laimėjimų minėjimas mus vėl suburs.

Švęsdami 500-ąsias Žygimanto Augusto metines, analizuodami jo biografiją negalime nepaminėti jo garsaus ryšio su gražia lietuvaite Barbora Radvilaite. Nors istorikai nesutaria, labai tikėtina, kad šiais metais kaip tik bus 500 metų, kai gimė Barbora Radvilaitė. Šitų dviejų žmonių ryšys jau yra legendinis, aprašytas literatūroje, matomas tapybos kūriniuose, filmuose. Iki šių dienų kultūros istorijoje jie išlieka žinomiausia pora, simbolis karštos ir ištikimos meilės, kuri nugali visas kliūtis. Deja, Lenkijos karalienė ir Lietuvos didžioji kunigaikštienė Barbora Radvilaitė kartu su savo vyru Žygimantu Augustu nesusilaukė taip ilgai laukto įpėdinio. Jeigu taip būtų įvykę, turbūt mūsų valstybių istorija ir visos Vidurio ir Rytų Europos istorija galėjo plėtotis gerokai kitaip. Tačiau simboliai, formuojant nacionalinę atmintį ir tapatybę, yra beveik tokie pat svarbūs kaip ir faktai. Gražu, kad mus sieja Žygimanto Augusto ir Barbaros Radvilaitės meilės legenda, sujungtų širdžių simbolis. Šios dienos iškilmės yra įrodymas, kad mes ne tiktai didžiuojamės galėdami prisiminti gražiausias mūsų istorijos akimirkas, bet taip pat galime semtis iš jų energijos kurdami kuo geriausią ateitį.

Apie Žygimantą Augustą jo bendraamžis istorikas M. Belskis rašė: „Tai buvo išmintingas, protingas valdovas, didelėmis dovanomis Dievo apdovanotas [...]. Jis buvo didžiai žmogiškas.“ Tegul lenkams ir lietuviams Žygimanto Augusto asmenybė, jo laimėjimai, o ypač didžiausias – Liublino unija, būna nuolatinė šlovė ir įkvėpimas. Tegul veda mus prie ambicingiausių mūsų siekių įgyvendinimo. Esu įsitikinęs, kad mes turime jėgų ir žinių, užtikrinančių, kad Lenkija ir Lietuva – artimiausios šalys būtų nepriklausomos, saugios, klestinčios ir laimingos per amžius. Telaimina Dievas Lenkiją ir Lietuvą, telaimina Dievas lietuvius ir lenkus! (*Plojimai*)

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiami kolegos. Skelbiu, kad lapkričio 17 dienos rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

I (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 3 STENOGRAMA

2020 m. lapkričio 17 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. MAZURONIS*

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). Labai dėkui, gerbiami kolegos. Pradedame lapkričio 17 dienos vakarinį Seimo plenarinį posėdį ir registruojamės. Labai dėkui. Užsiregistravo 121 Seimo narys.

17.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-11 (priėmimo tęsinys)

Gerbiami kolegos, yra gauti balsų skaičiavimo protokolai dėl Seimo Pirmininko pavaduotojų rinkimo. Balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Pauliaus Saudargo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ (projektas Nr. XIVP-11) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduoti 134 biuleteniai, rasta biuletenių – 134, galiojančių – 133, negaliojančių – 1. Už – 117, prieš – 11, susilaikė – 5. Sveikiname. (*Plojimai*) Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Prašom, P. Saudargas per šoninį mikrofoną.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai nuoširdžiai dėkui už palaikymą. Stengsiuosi neapvilti. (*Plojimai*)

17.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIVP-13 (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gautas kitas balsų skaičiavimo komisijos protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Aušrinės Norkienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ (projektas Nr. XIVP-13) priėmimo.

Iš viso išduoti 134 biuleteniai, rasta biuletenių – 134, galiojančių – 133, negaliojančių – 1. Už – 57, prieš – 47, susilaikė 29. Seimo nutarimas nepriimtas.

17.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-12 (priėmimo tęsinys)

Gautas kitas balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Vytauto Mitalo išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ (projektas Nr. XIVP-12) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 134, rasta biuletenių – 134, galiojančių – 132, negaliojančių – 2. Už – 78, prieš – 43, susilaikė 11. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*) Sveikiname V. Mitalą.

17.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ projektas Nr. XIVP-10 (priėmimo tęsinys)

Dar vienas balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Radvilės Morkūnaitės-Mikulėnienės išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoja“ (projektas Nr. XIVP-10) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 134, rasta biuletenių – 134, galiojančių – 132, negaliojančių – 2. Už – 97, prieš – 26, susilaikė 9. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*) Sveikiname.

17.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektas Nr. XIVP-8(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Labai dėkui, gerbiami kolegos. Kadangi Seimo Pirmininkės šiuo metu dar nėra, tai gal neprieštarausite, jeigu pristatysime 2-4 klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projektas Nr. XIVP-8. Pranešėjas – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kadangi prieš prasidedant posėdžiams Seniūnų sueigoje pavyko mums gražiai, vieningai sutarti dėl frakcijoms tenkančių kvotų komitetuose, tai nesudėtinga pateikti ir Seimo nutarimo projektą dėl komitetų narių skaičiaus.

Jūs matote tuos skaičius, nuo 7 iki 13. Žmogaus teisių komitetas čia mažiausias – 7 nariai, didžiausias – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, 13 narių. Kiti pasiskirsto tarp jų. Aš neminiu Europos reikalų komiteto, kurio nariais, kaip žinote, yra tie, kurie priklauso kuriam nors kitam komitetui, tai čia, be abejo, yra didžiausias skaičius, 25. Ir nesunku turbūt suprasti, kad ten, kur yra lyginiai skaičiai, bus po lygiai daugumos ir mažumos atstovų, kur yra nelyginiai skaičiai, ten daugumos atstovų bus vienu daugiau. Štai toks formalus nutarimo projektas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjas. Klausimai. Pirmasis užsirašė klausti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, norėčiau jūsų paklausti, ar pavyko su visomis frakcijomis suderinti šias pozicijas? Ar radote bendrą sutarimą?

Ir antrasis klausimas, kada planuojate pateikti jau komitetų sudėtį? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Komitetų sudėtį siekiame pateikti ketvirtadienio rytiniame posėdyje, kad priėmus nutarimą būtų galimybė pertraukos metu komitetams susirinkti. Jeigu ketvirtadienio ryte Seniūnų sueiga taip pat patvirtintų ir vadovaujančių pareigybių kvotas frakcijoms, tuomet komitetai galėtų viską ir išspręsti, ir vakariniame posėdyje būtų galima net patvirtinti komitetų vadovus.

O kvotas frakcijoms komitetų narių pavyko suderinti iš esmės todėl, kad daugumos atstovai stengėsi išpildyti visus mažumos atstovų pageidavimus. Tai buvo ir valstiečių ir žaliųjų pageidavimas sumažinti narių skaičių Kultūros komitete, padidinti kvotas Socialinių reikalų ir darbo komitete, Mišrios grupės pageidavimai gauti vietų Audito ir Biudžeto ir finansų komitetuose. Visa tai pavyko išspręsti galbūt su tam tikra rizika pačiai valdančiajai daugumai, bet buvo siekiama maksimalaus geranoriškumo, kad kuo daugiau Seimo narių jaustųsi gerai, kad jie pateko į tuos komitetus, kur gali, kaip jie mano, geriausiai save realizuoti.

PIRMININKAS. Dėkui. Sekantis klausia R. Šarnickas.

R. ŠARNICKAS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tik gal pataisysiu – ne sekantis, bet kitas. Na, užsiminėte dėl mažumos balso daugumai, kad būsime išgirsti, bet greičiausiai realybė rodo, kad nei iš socialdemokratų J. Sabatauskas įtrauktas yra, nei šitas balsavimas iš valstiečių ir žaliųjų. Tokia pastaba yra, nežinau, kiek bus girdima.

Mano klausimas būtų, kiek realu, kad bus Ateities komitetas? Jeigu bus, kada artimiausiu metu jūs planuojate tai pateikti? Dėkoju.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kadangi nėra iš vienos frakcijos, regis, kokių nors prieštaravimų neteko išgirsti dėl Ateities komiteto kūrimo, aš manau, artimiausiu metu galima teikti tam tikras Statuto pataisas. Pats artimiausias metas gali būti ketvirtadienis, jeigu ne, tuomet kitos savaitės antradienis. Ir, kaip jūs žinote, vengiant kokios nors ypatingos skubos, reikia savaitės su trupučiu, kad įprasta tvarka spėtųme tą projektą apsvastyti ir priimti. Maždaug tokia perspektyva. Tuomet turėtų būti pasižiūrėta į kvotas komitetų vadovybėse, kam čia dar papildomai priklausytų. Pagaliau skirstant dabar, jeigu tai bus ketvirtadienis, bus galima mintyti turėti, kad dar vienas komitetas gali atsirasti.

PIRMININKAS. Kitas klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojau, štai mes pradėjome kalbėtis apie komitetų narių sudėtį, bet ar nepagalvotumėte, kad būtų verta pakalbėti apskritai apie komitetus? Ką aš turiu mintyti? Štai Sveikatos reikalų komitetas. Na, jis tampa, kaip paprastai būna, medikų susirinkimo klubas, kur jie šnekasi apie vaistus, apie gydymą, apie ligonines, apie reglamentus, apie ligoninių rekonstrukcijas, bet labai retai kalba apie sveikatą, apie tai, kas susiję su sveikata visose politikose.

Ar nemanote, kad reikėtų tą pavadinimą pakeisti ir pavadinti gydomosios medicinos komitetu, ir tada būtų labai aišku, apie ką kalbama, o sveikatą palikti tiems, kurie tikrai nori rezultatų, nes dabar Lietuvoje sveikatos rezultatai yra labai apgailėtini. Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ačiū. Aš nežinau būsimos komiteto sudėties, tikėkimės, kad frakcijos pateiks narius į šį komitetą taip, kad ten būtų tam tikras gydytojų ir pacientų balansas, kad pacientų balsas ten taip pat būtų girdimas. Jūs pasirūpinkite, kad jūsų frakcija tuo požiūriu gerai pasirodytų, o mes savo frakcijose bandysime.

Čia dabar šioje stadijoje mes to klausimo, manau, neišspręsimė, tik fiksuojame skaičių. Jis yra nemažas – 12 narių. Man atrodo, gydytojų Seime mes tiek neturime, kad čia jie viską užimtų, tad gal nenuogąstaukime taip iš anksto.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kitas klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, norėčiau paklausti, kokiais motyvais buvo mažinamas Biudžeto ir finansų komitetas, nes jis visada buvo vienas iš didžiausių – ir 13 narių, ir 11, ir daugiau yra buvę, o dabar 10 ir gal net mažiau. Tai kokie motyvai?

Ir kitas klausimas būtų, ar tą praktiką ir taktiką valdantieji išlaikys toliau: didžiausiai, skaitlingiausiai opozicijos frakcijai nieko neduoti? Ar tą tendenciją išlaikysite?

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia dėl frakcijų atstovavimo neišeina ką nors duoti, neduoti – tiesiog Statute yra fiksuotas aiškus principas, kad kvotos komitetų vadovybėse turi būti dalinamos proporcingai frakcijų dydžiui, ir čia Posėdžių sekretoriatas viską tiksliai suskaičiuoja. Mes negalime pažeisti tos aritmetikos, čia tik galime diskutuoti, kas kuriame komitete tenka mažumai ar daugumai.

Dėl Biudžeto ir finansų komiteto. Tiesiog ši kartą buvo, matyt, mažiau pageidaujančių ten būti. Mes paskutiniu metu, kaip minėjau, padidinome narių skaičių nuo 9 iki 10, atsižvelgę į Mišrios grupės pageidavimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui gerbiama pranešėjui. Daugiau užsirašiusiųjų klausti nėra. Užsirašiusiųjų kalbėti dėl motyvų taip pat nematau. Todėl siūlau balsuoti po pateikimo dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projekto.

Labai dėkui, gerbiama kolegoms. Už balsavo 107, prieš nėra, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta.

Pereiname į svarstymo stadiją. Užsirašiusiųjų diskutuoti nėra. Siūlau balsuoti dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ projekto po svarstymo stadijos.

Už balsavo 106, prieš nėra, susilaikė 9. Pritarta.

Pereiname į priėmimo stadiją. Vienas straipsnis. Užsirašiusiųjų kalbėti nėra. Ar yra dėl motyvų dėl 1 straipsnio? Nėra. Balsuojame dėl 1 straipsnio... Balsuojame dėl viso po pateikimo. Priėmimo stadija. Atsiprašau.

Šio nutarimo priėmimas

Už balsavo 108, prieš – 1, susilaikė 9. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų narių skaičiaus“ (projektas Nr. XIVP-8) priimtas. (Gongas)

Toliau pirmininkavimą perduodu Seimo Pirmininkei V. Čmilytei-Nielsen.

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Ačiū, gerbiamas Andriau. Mieli kolegos, ką tik buvo paskelbti balsavimo rezultatai. Vienos Seimo vicepirmininkės nepatvirtinus, siūlau skelbti pusės valandos pertrauką konsultacijoms su frakcijomis. Ar pritariate tokiam siūlymui? (*Šurmulytės salėje*) Siūlau pusės valandos pertrauką. Ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 80, prieš – 10, susilaikė 17. Pertraukai pritarta. Renkamės 18 val. 20 min.

D. Šakalienė per šoninį mikrofoną.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Kolegos, kadangi yra tikrai daug žmonių, užsirašiusių į Reprodukcinės sveikatos ir teisių grupę, kviečiu dabar pertraukos pradžioje prieiti, išrinksime grupės pirmininką, pavaduotoją ir galėsime užregistruoti grupę.

PIRMININKĖ. J. Jarutis per šoninį mikrofoną. Prašau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiamoji Pirmininke, gal galėtumėte, mes nelabai supratome. Ar jūs ateisite į frakcijas, ar mes, atstovai, pas jus turime ateiti?

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš tuoj pat prieisiu prie jūsų frakcijos Seimo salėje ir sutarsime, kaip patogiau.

Prašau. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiama Pirmininke, ačiū už žodį. Aš tuo pačiu klausimu. Ar ne paprasčiau paskelbti, kada jūs aplankysite kokią frakciją, ir mes lauksime jūsų. Ar konsultacijos vyks čia, salėje?

PIRMININKĖ. Tuoj pat prieisiu prie jūsų salėje ir pasikalbėsime. Taigi, pertrauka iki 18 val. 20 min.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, grįžtame į posėdį po pertraukos.

18.21 val.

Informaciniai pranešimai

Norėčiau pradėti nuo pareiškimų dėl frakcijų sudėties pasikeitimo. Laisvės frakcija praneša, kad Seimo narė E. Dobrovolska prisijungia prie Laisvės frakcijos.

Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija skelbia... skelbiu J. Džiugelio prašymą priimti jį į TS-LKD frakciją. Frakcija sutinka.

Pareiškimas dėl jungimosi į laikinąją grupę. „Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Seimo nariai, jungiamės į Laikinąją aukštaičių grupę. Laikinosios grupės pirmininku išrinktas J. Pinksus, grupės pavaduotoju išrinktas E. Pupinis.“

Kitas pareiškimas dėl jungimosi į laikinąją grupę. Sukurta grupė „Už demokratinę Baltarusiją“. Šios grupės pirmininku išrinktas Ž. Pavilionis, grupės pavaduotoju išrinktas T. Tomilinas.

Kitas pareiškimas dėl jungimosi į Laikinąją vystomojo bendradarbiavimo, reprodukcinės sveikatos ir teisių grupę. Šią grupę sukūrė nariai praneša, jog pirmininke išrinkta yra D. Šakalienė, o grupės pavaduotoja išrinkta M. Danielė.

18.24 val.

Nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-18 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Grįžtame prie darbotvarkės. 2-5 klausimas. Pristatau nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektą. Visų pirma norėčiau atsisiklausti gerbiamo Juliaus, ar sutinka kandidatuoti į Pirmininko pavaduotojus?

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, sutinku.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tuomet kviečiu, gerbiamas Juliau, jus į tribūną. Jums yra skirta iki 15 minučių prisistatyti. Prašau.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš tikrai negaišinsiu jūsų tiek daug, net 15 minučių. Šis pasiūlymas man ne tik galimybė, bet ir didelė atsakomybė. Esu pasirengęs jį priimti ir dirbti tam, kad gebėtume rasti sutarimą, kad mūsų priimami įstatymai būtų tinkamai išdiskutuoti, teisingi ir atliepiantys Lietuvos žmonių lūkesčius. Norėdami kurti geresnę Lietuvą, turime kurti geresnį Seimą. Turime būti teisingi ir ieškoti kompromiso.

O pagrindiniu savo darbu Seime, vienu iš pagrindinių savo darbų Seime, visada laikiau ir laikysiu kokybišką teisėkūros procesą. Ne paslaptis, vienas iš demokratijos pagrindų yra tinkamas procedūrų laikymasis. Labai džiaugčiausi, jeigu po ketverių metų nebūtų Konstituciniame Teisme nė vienas įstatymas pripažintas prieštaraujančiu Konstitucijai dėl nesilaikymo nustatytų procedūrų. O tokių per pastaruosius dešimt metų buvo ne tiek jau ir daug, lyg ir aštuoni. Bet per paskutinę kadenciją buvo tokie ženklūs įstatymai kaip Mokslo ir studijų, taip pat nutarimas dėl universitetų reorganizavimo, Miškų įstatymas ir kaip vyšnia ant torto paskutinis buvo Referendumo įstatymas, kuris vien dėl priėmimo tvarkos pažeidimo buvo pripažintas prieštaraujančiu. Tiesa, ten ir formos pažeidimas, nes turėtų būti konstitucinis...

Turėtume būti atviri visuomenei ir, siekdamas šių tikslų, nepamiršiu, kad mūsų leidybos procesas būtų išties demokratiškas, būtų įsiklausoma, girdima ir gerbiama visos nuomonės. Darbuojamės didelių iššūkių, kuriuos patiria tiek Lietuva, tiek visa žmonija, laikotarpiu. Todėl žmonės iš mūsų šiuo laikotarpiu laukia ne konfliktų, o kompetentingų, teisingų ir efektyvių sprendimų. Susitelkę, susitarę, mes kartu galime nuveikti žymiai daugiau reikšmingų darbų Lietuvai ir įveikti visus iškilusius iššūkius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pretendente. Jūsų norėtų paklausti A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas kandidate, norėčiau jūsų asmeninės nuomonės. Kaip jūs galvojate apie dabar susiklosčiusią situaciją, kai didžiausia opozicinė frakcija iš esmės lieka be vicepirmininko? Kokia jūsų nuomonė apie tai?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Iš tiesų situacija labai įdomi, juolab kad Seimo statutas nustato... Turite omeny Seimo vicepirmininko klausimą, taip? Nustato, kiek gali būti Seimo Pirmininko pavaduotojų, jų gali būti daugiausiai septyni. Iš jų turi būti ne mažiau kaip du, tai privaloma sąlyga, opozicijos atstovai. Iš tiesų šiandien tokia įdomi situacija, aš esu jau trečias eilėje, nes penktadienį buvo paskirtas vienas Seimo vicepirmininkas nuo opozicijos, šiandien buvo bandymas paskirti kitą, dabar yra trečias bandymas. Pažiūrėsime, kaip išeis.

PIRMININKĖ. Klausia A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (*DPF*). Labai dėkui. Gerbiamas kolega, išties tam tikra prasme įdomu matyti jus šiandien čia stovintį šioje tribūnoje dėl labai paprastos priežasties. Štai prieš akis turiu atsidares „Delfi“ straipsnį, kurio pavadinimas skamba taip: „A. Sysas turi pažadą valdantiejiems nuo socialdemokratų – keršysime“. Ar jūsų stovėjimas čia reiškia tai, kad tas kerštas jau prasidėjo? Ir antra klausimo dalis. Gerbiamas kolega, penktadienį, kai aš buvau teikiamas į Seimo vicepirmininkus, tas pats ponas A. Sysas iš tribūnos sakė, kad mano teikimas yra valdančiųjų bandymas nusipirkti balsus sau. Ar šiandien jūsų stovėjimas šioje tribūnoje reiškia tą patį, ar reiškia kažką kitą, ir galbūt jūs apgailestaujate šiandien dėl penktadienį pasakytų pono A. Syso žodžių iš šitos tribūnos?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū už labai įdomų klausimą, netgi dvigubą klausimą, iš dviejų dalių. Tai pirmas dėl keršto. Aš siūlysiu kolegai Algirdui, kad jis atsiimtų savo žodžius ir nekeršytų. Jis galbūt turėjo omenyje, kad jeigu neteiks mano kandidatūros, bus noras keršyti. (*Juokas salėje*)

O dėl pasakymo, kad kas nors ką nors nusiperka. Žinote, Seime dažnai mes apsiukeičiame ir šmaikštesniais posakiais, kurie kartais perauga į kandumą, o kartais net į patyčias. Aš toleruoju visas nuomones, bet jeigu man teks pirmininkauti, patyčių netoleruosiu. (*Balsai salėje*) Aš jau sačiau, kad siūlysiu jam atsisakyti to.

PIRMININKĖ. Klausia kolega R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Nuskambėjo keli žodžiai, kas šiandien ir vyksta, tai „patyčios“, „keršysime“, ir tą mes šiandien akivaizdžiai matome. Galima mylėti ar nemylėti tų politikų ar partijų ir panašiai, bet vis tiek dėl pačios demokratijos neturi būti pamintos mažumos pačios demokratinės vertybės. Minėjote – rasti kompromisą. Šioje situacijoje kaip jūs būtumėte elgęsi dėl mūsų opozicijos daugumos? Iš tikrųjų tai yra jau istorinis įvykis, nes niekada taip nebuvo. Ačiū.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Opozicijos – labai įdomiai nuskambėjo jūsų žodžiai „opozicijos dauguma“. Jeigu gerai atsimenate Statutą, tai frakcija, kurios sudėtyje yra būtent dauguma Seimo mažumos, gali turėti opozicijos lyderį, ir tai turbūt kompensuoja visus tuos reikalus.

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kolega Juliau, štai mes visi prisimename, kaip jūs aistringai ėmėtės įstatymo pataisos dėl priverstinio vaikų skiepavimo. Perėmėte estafetę iš kolegų Gintarės ir Radvilės. Jūs esate teisininkas. Kaip dabar jūsų sąžinė, su Lietuvos Konstitucija kaip jūs save derinate, su Visuotine žmogaus teisių deklaracija, su Europos žmogaus teisių chartija, su Jungtinių Tautų Organizacijos vaiko teisių deklaracija? Jose visose smerkiamas prievartinis įsikišimas į vaiko arba žmogaus gyvenimą. Jūs tą darėte labai labai intensyviai ir ne kartą. Ar dabar jūsų sąžinė negrauzia? Kaip jūs dabar jaučiatės? Kur dabar tie numirę nuo tymų, nes tai buvo baisi grėsmė? Prašom pasakyti.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Skiepų klausimu turbūt mes visą laiką turime skirtingą nuomonę. Tačiau mūsų siūlytas projektas rėmėsi Europos valstybių praktika. Pavyzdžiui, Italijoje, kaip aš tada minėjau, yra net nuo vienuolikos ligų skiepijama. Kaip žinote, medikai, būtent tos srities specialistai, rekomenduoja, kad norint atsilaikyti, kad visuomenė būtų atspari toms virusinėms ligoms, turi būti laikomasi skiepų kalendoriaus ir turi būti paskiepyta didžioji dalis visuomenės, tik tada susidaro vadinamasis kolektyvinis imunitetas.

Jei šiandien, pandemijos akivaizdoje, jūs nueitumėte į bet kurią vietą, kur skiepijama, ar tai būtų „Endemik“, ar tai būtų kitos įmonės, įstaigos, ten dabar yra nenutrūkstamas srautas žmonių, kurie skiepijasi nuo gripo, skiepijasi nuo kitų ligų, ir tai mane džiugina. Būtent aiškinimu mes bandėme imtis lyderystės, ko nepadarė Sveikatos apsaugos ministerija. Jeigu jie būtų aiškinę ir dirbę tokį darbą, manau, mūsų projektas būtų neatsiradęs.

PIRMININKĖ. Klausia K. Bartoševičius.

K. BARTOŠEVIČIUS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Pone Sabatauskai, čia tokių batalijų įkarštyje, kaip jūs manote, koks bus didžiausias iššūkis, jeigu jūs būtumėte išrinktas Seimo Pirmininkės pavaduotoju? Ir kaip galvojate, kokios jūsų asmeninės savybės padėtų jums geriausiai kovoti su tuo iššūkiu? Ačiū.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Didžiausi iššūkiai būtų turbūt, jeigu Seimas negalėtų rinktis į posėdžius. Todėl mums turbūt jau pats laikas pagalvoti apie kitus, saugesnius, būdus rengti Seimo posėdžius taip, kaip jau dviejose valstybėse. Bent jau Seimo Tyrimų skyrius pateikė informaciją, kad Estijoje ir Lenkijoje yra priimtos atitinkamos įstatymų pataisos, kurios leidžia parlamentui rinktis į plenarinius posėdžius nuotoliniu būdu ir netgi balsuoti, saugiai balsuoti. Panašiai daro ir Europos Parlamentas. Manau, čia būtų didžiausias iššūkis.

Kokios mano savybės? Kai aš buvau Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas, mane dažnai kaltindavo dėl kai kurių, sakysim, ypač probleminių, sulaukiančių labai prieštarų nuomonių, projektų ilgo svarstymo. Mes darydavome klausymus, būdavo įsiklausoma į visas nuomones. Ponas T. V. Raskevičius turėtų prisiminti vieną iš Konstitucijos pataisų, kai jis taip pat dalyvavo tuose svarstymuose. Manau, tai yra mano stiprioji savybė, kad aš stengiuosi tikrai išklausyti visas nuomones.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kolega, iš tiesų, kaip jūs kalbėjote savo prisistatyme, kad jums svarbu, kad būtų girdimos ir gerbiamos visos nuomonės, ir griežtai pasisakote prieš patyčias, sakote, kad jų netoleruosite, ar nemanote, kad jūsų teikimas ir yra tam tikros patyčios, na, ir tai, kas buvo kalbėta ir penktadienį, ir kandidatūros. Turbūt jūs vienas seniausių Seimo narių pagal kadencijas, ne pagal amžių, galbūt prisimenate panašų bent atvejį, kai buvo teikiama iš turbūt mažiausios frakcijos, iš dviejų mažiausių po kandidatą, o iš didžiausios nebuvo siūlomas kandidatas. Na, jūs kaip teisininkas turbūt galėtumėte prisiminti ir įvertinti tai, ar tai yra ne tik kaip patyčios?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Aš turėjau omeny Seimo narių negebėjimą pasirinkti korektišką leksiką. Vienas momentas. Jeigu jūs vertinate, kad jūsų kandidato pateikimas yra patyčios, tiksliau, reikalavimas, kad būtų balsuojama už tą ar kitą kandidatą, tai, iš kitos pusės, yra konstituci-

nis principas kaip laisvas Seimo nario mandatas. Nė vienas, net frakcijos seniūnas negali įsakyti nė vienam Seimo nariui balsuoti vienaip ar kitaip, ypač kai balsavimas slaptas, kad ir atviras.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamas pretendentė, kaip jūs įsivaizduojate opozicijos bendrą darbą? Ar jūs jame dalyvausite? Tą patį, panašų klausimą užduodu visiems. Išrenkami Seimo Pirmininko pavaduotojai praranda ryšį su savo partijomis ir tada jų likimai dažniausiai liūdnai baigiasi politinė prasme. Tai kaip jūs įsivaizduojate opozicijos darbą?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Aš neatsimenu tokių atvejų, kai Seimo Pirmininko pavaduotojai prarasdavo ryšį su partijomis. Nebent jūs turite omeny, kad liūdnai baigiasi tiems, kurių neperrinko rinkėjai. Tai čia yra būtent atsakomybė rinkėjams ir savo žodžio laikymasis.

PIRMININKĖ. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkoju. Gerbiamas Juliau, jūs tikriausiai vienas seniausių, ilgiausiai, didžiausią patirtį Seime turinčių Seimo narių. Gal jūs tikrai suklydote, o gal ne taip pasakėte, jūs minėjote, kad Seimo Pirmininko pavaduotojas yra lygus opozicijos lyderio postui. Ar tikrai taip yra? Juk Seimo Pirmininko pavaduotojas pavaduoja jau Seimo Pirmininką. Opozicijos lyderis negali nei pirmininkauti posėdžiui, nei pavaduoti Pirmininką. Tai visiškai netolygios, mano nuomone, kėdės. O gal jūs turite kitokių pasiūlymų?

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Galbūt jūs mane ne taip supratote, arba atsiprašau, jeigu aš netiksliai pasakiau. Aš turėjau omeny, kad opozicijos lyderis, kaip ir Seimo Pirmininko pavaduotojas, yra Seimo valdybos narys. Man teko būti opozicijos lyderiu ir atlikti Seimo valdybos nario pareigas, taip pat įvairias, apie kai kurias jūs net nebūtumėte pagalvojusi. Jos šia prasme kaip valdybos nario yra visiškai lygios. Taip, vienintelis skirtumas – opozicijos lyderis negali pirmininkauti Seimo plenariniame posėdžiui.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pretendentė. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Svarstymo stadija. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Prašau, Tomai. T. Tomilinas per šoninį mikrofoną.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Dėl vedimo tvarkos. Jeigu galima, noriu paklausti Pirmininkės. Man kyla klausimas, nes ką tik įvyko vadinamoji konsultacijos procedūra, kai jūs atėjote į mūsų frakciją, mes uždavėme jums klausimą dėl to, ar mūsų frakcija gali teikti kitą kandidatūrą. Mes tai padarėme, bet nespėjome grįžti į salę, jau kompiuteriuose yra kita kandidatūra. Kokiu būdu jūs sugebėjote taip greitai priimti sprendimą? Ar nevertėjo tiesiog paprasčiausiai pratęsti konsultacijas ir iš tiesų išlaikyti tas tradicijas, pagarbos mažumai tradicijas, nes jūs visa tai deklaravote? Mes tikrai galbūt antrą kartą pasitikėjome, kad tas pokalbis gali užsitęsti. Jūs vieną kartą jau padarėte pertrauką. Anksčiau nebuvo tokių pertraukų tradicijos, bet kas trukdo dabar padaryti ilgesnę pertrauką, pasitarti vis dėlto su didžiausia opozicijos frakcija. Mes pateikėme jums J. Jaručio kandidatūrą, bet jokio grįžtamojo ryšio nesulaukėme ir tiesiog šaltai įėjė į salę gavome kaip skuduru į nosį, kad vis dėlto jau viskas nuspręsta ir ta konsultacija buvo visiškai grynas formalumas. Ar jūs būsite formali Pirmininkė, kuri laikysis procedūrų tik dėl procedūrų be jokio tikslo iš tikrųjų tartis?

PIRMININKĖ. Ačiū, mielas kolega, už klausimą. Atėjusi į jūsų frakciją aš sulaukiau daug klausimų. Dalis iš jų buvo susiję visiškai ne su Seimo Pirmininko pavaduotoju, o panašėjo į apklausą. Manychiau, kad tai irgi nėra visiškai tinkamas elgesys ar tonas. Tai viena.

Kitas dalykas. Tikrai siūlyčiau nekaltinti manęs blogu požiūriu į opoziciją ar į mažumą, nes šiandien teikiu opozicijos kandidatą į šį vicepirmininko postą.

Trečia. Taip, mes buvome bendru sprendimu paskelbę 30 minučių pertrauką ir per tą pertrauką aš apsisprendžiau, išklausiusi jūsų siūlymą jūsų kandidato ir taip pat socialdemokratų siūlymą. Tokia yra mano prerogatyva ir toks yra sprendimas. Seimas dėl šio siūlymo apsispręs.

Motyvai priėmimo stadijoje. Už kalba E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Tenka kalbėti apie J. Sabatauską ne tik kaip apie seną parlamentarą ar seną mano bičiulį, bet šiuo komplikuoju atveju ir kaip apie opozicijos atstovą, ką klausinėja pačios opozicinės frakcijos. Aš nežinau, kokių interpretacijų dabar mes čia turime klausytis apie pastarąjį pusvalandį įvykusius pokalbius. Aš tik prisimenu, kad didžiausios opozicinės frakcijos vadovas Ramūnas pasakė: arba bus A. Norkienė nuo mūsų frakcijos, arba mes neteiksime nieko.

Mums dabar sunku žinoti, kas įvyko per pastarąjį pusvalandį. Tuo labiau kad Seimo Pirmininkė bet kuriuo atveju pagal Statutą turi teisę pasirinkti. Mes taip pat buvome panašioje situacijoje praėjusioje kadencijoje, kai siūlėme A. Armonaitę. Ateina į mūsų frakciją tuometinis Seimo Pirmininkas su įrašyta J. Liesio pavarde – arba J. Liesys, arba nieko. Čia iš dalies yra įkeltas šitos situacijos J. Sabatauskas, kuris turės atstovauti visos opozicijos interesams. Ne vien Seimo Pirmininkė, tačiau ir opozicijos vicepirmininkai – A. Mazuronis ir J. Sabatauskas turės dirbti visai opozicijai.

Kalbant apie Julijų, tai tikrai senas, patyręs politikas, senas patirtimi savo ir tuo teisiniu išmąnymu. Noriu priminti, kad Julius yra atstovavęs Seimui Konstituciniame Teisme tiek Prezidento R. Pakso klausimu, tiek kitais klausimais. Na, Seimo nominavimas Seimo narį paskirti atstovauti Konstituciniame Teisme visam Seimui kaip institucijai yra aukštas kvalifikacijos įvertinimas. Linkiu Juliiui atstovauti opozicijai ir atstovauti teisei. To iš paties tikimės ir, manau, galime sulaukti teigiamo bendradarbiavimo tarp visų Seimo vicepirmininkų.

PIRMININKĖ. Prieš norėtų kalbėti D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Štai jūs visi girdėjote kandidato į Seimo Pirmininko pavaduotojus atsakymą. Jo interpretacijos Lietuvos Konstitucijos ir įvairių tarptautinių deklaracijų, chartijų, kurios kalba apie vaiko teises, kurios kalba apie žmogaus teises, ir kažkodėl nei tada, kada gerbiamas Julius siūlė pataisas dėl prievartinio skiepijimo, nei dabar jisai... na, duoda, kad turbūt neskaitė tų dokumentų. Tai kaip gali būti, kad aukščiausio Lietuvos parlamento pirmininko pavaduotojo vietoje sėdės žmogus, kuris į teisę nusispjauna ir daro tai, ką jam leidžia daryti merkantiliniai politiniai interesai? Aš taip matau šią dalyką.

Kita vertus, gerbiama Seimo Pirmininke, jūs, girdėjau, ne kartą minėjote, kad dabar Seimas bus labai skaidrus, mes būsim labai draugiški, darnūs ir tikrai nebegaišime laiko jokiems tušties pokalbiams. Tačiau ką noriu pasakyti? Aš ketvertą metų jaučiausi čia, kaip sėdžiu Lietuvos veidmainystės bokšte. Tiek daug veidmainių vienoje vietoje nesu matęs! Ir jūs dabar šią tradiciją, mieloji, tęsiate. (*Balsai salėje*) Nežinau, ar tikrai čia bus gerai mums visiems. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Aš norėčiau irgi keletą žodžių tarti. Man asmeniškai gaila ponios A. Norkienės, nes jinai tapo situacijos įkaite. Iš tikrųjų politikė, kuri ketverius metus jau dirbo parlamente, bet, kita vertus, yra mažai žinoma arba beveik nepažįstama. Jeigu kas man po ketverių metų bendro darbo pasakytų, ar yra tokia parlamentarė, aš sudvejočiau, ar iš tikrųjų jinai yra. Matyt, yra. Tačiau klausimas, kada mes prieš ketverius metus irgi turėjome pasirinkti ir būdami opozicijoje pasiūlyti į pavaduotojus savo kandidatūrą, mes pasiūlėme I. Degutienę. Ar negalite sutikti, kolegos, kad tai visai skirtingo kalibro asmenybės? Vis dėlto gal reikėtų atsižvelgti ir į tai, kad siūlymas turi būti adekvatus užimamai pozicijai. Paimkite, pažiūrėkite savo sąrašą, pamatysite, kad ten yra žmonių, kurie turi tokį politinį kalibrą, kurie turi daug didesnę politinę patirtį ir tikrai galėtų konstruktyviai dirbti.

Kalbant apie Julijų, jisai yra toksai politikas. Jisai daugybę metų parlamente, yra solidus, santūrus, ramaus būdo ir tikrai mokėtų tiesti tiltus, kada reikia tuos tiltus tiesti, ir lygiai taip pat ginti *socdemines* idėjas, kada jas reikia ginti. Aš įsivaizduoju, kad tokių asmenybių reikėtų ir kitiems palinkėti, kitoms frakcijoms. O dauguma yra nusiteikusi iš tikrųjų suteikti maksimaliai visoms frakcijos galimybę turėti pavaduotojus, tačiau nekaltinti kitų. Dar vienas dalykas, o ar buvo bandoma, pavyzdžiui, iš tikro gerbiamas ponas R. Karbauskis juk nėjo per frakcijas, nesiūlė bendradarbiauti su frakcijomis ir pristatyti tą nepažįstamą politikę, supažindinti. Gal jinai turi labai gerų savybių, mes nežinome.

PIRMININKĖ. Kolega, laikas! Ačiū. Prieš kalba G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dar kartą labas vakaras, žinau, kad balsuosime dar ilgai, nes niekas nenorime eiti namo. Noriu pasakyti, kad vėlgi Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga atėjo į šią Seimą su konstruktyvios opozicijos pasiūlymu. Mes, kaip didžiausia opozicinė frakcija, pateikėme savo kandidatę, už kurią balsavo rinkimuose 200 tūkst. žmonių, jeigu aš neklystu. Seimas nubalsavo kitaip. Iš pradžių kandidatė nebuvo pateikta, paskui buvo pateikta. Seimas balsavo kitaip, mes pasiruošę pateikti kitą kandidatūrą, kurią trumpai aptarėme su Seimo Pirmininke. Vėlgi tai

yra politinė jėga, frakcija, kuri ketverius metus darė darbus socialinėje srityje, padarė tektoninius lūžius tam tikrose sferose, dirbo ekonomikos srityje. Man atrodo, kad tas sąskaitų suvedinėjimas, kur daugelis kolegų čia primenate, o kaip buvo tada, kai 2016 metais buvo kitoks Seimas, kuria kažkokios atvirkštinės demokratijos poziciją – padarysime viską, kad tie, kurie surinko mažiau balsų rinkimuose, tie, kurie netapo antrąją pagal skaičių frakcija šiame Seime, gautų visus Seimo Pirmininkės pavaduotojų postus. O štai didžiausia Seimo frakcija kažkodėl, dėl neaiškių priežasčių, kur greičiausiai yra tik sąskaitų suvedinėjimas, liktų prie suskilusios geldos.

Aš labai Julių gerbiu, bet kviečiu balsuoti prieš, kad Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga galėtų pateikti antrą kandidatą J. Jarutį, kuris jau buvo įvardintas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Už kalba E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Būdamas čia, tokio žodžio nenorėčiau vartoti, toks nejaukus žodis – senbuvis šito labai kilnaus pastato ir tautos nuosavybės. Norėčiau pasakyti, kad Julių pažįstu dešimtis metų ir labiau taikingo ir konsensuso ieškančio žmogaus gyvenime nesu matęs, iš tikrųjų tik gera galiu pasakyti apie Julių, kiek aš jį prisimenu per daugybę metų. Aš manyčiau, kad mums vertėtų pagalvoti ir apie asmenines žmogaus savybes tokioje įtemptoje vietoje, kur yra tiek įtampos. Tai tas žmogus, kuris tą įtampą mažins, todėl už jį reiktų galbūt ir balsuoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Motyvai išsakyti. Turėtume patvirtinti slapto balsavimo biuletenį. Slapto balsavimo biuletenį dėl Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ priėmimo. Galima balsuoti už, prieš, susilaikyti. Ar galima patvirtinti slapto balsavimo biuletenį? (*Balsai salėje*) Pritariame bendru sutarimu. Ačiū. Siūlau 20 minučių pertrauką. Balsavimo pradžia – 18 val. 55 min. Balsuosime 20 minučių. Posėdis prasidės 19 val. 15 min.

Balsavimo pabaiga 19 val. 15 min., posėdį pradedame 19 val. 30 min.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tęsiame lapkričio 17 dienos Seimo popietinį posėdį.

19.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ projektas Nr. XIVP-18 (priėmimo tęsinys)

Yra gautas balsų skaičiavimo protokolas dėl Seimo nutarimo „Dėl Juliaus Sabatausko išrinkimo Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotoju“ (projektas Nr. XIVP-18) priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota biuletenių – 122, rasta biuletenių – 121, galiojančių – 119, negaliojančių – 2. Už – 77, prieš – 31, susilaikė 11. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikiname. (*Plojimai*)

19.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-16(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-16. Pranešėja – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pristatau nutarimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo pakeitimo. 1 straipsnis. Valdybos sudėtis yra papildoma naujais, ką tik patvirtintais Seimo Pirmininko pavaduotojais, tai yra V. Mitalas, R. Morkūnaitė-Mikulėnienė, J. Sabatauskas ir P. Saudargas.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Pirmininke. Užsirašiusių klausti nėra. Dėl motyvų kalbėti taip pat nėra. Balsuojame po pateikimo.

Už – 91, prieš – 3, susilaikė 12. Pritarta po pateikimo.

Svarstymas. Užsirašiusių diskutuoti nėra. Gal galime po svarstymo pritarti nutarimo projektui bendru sutarimu? Galime? Balsuojame. Gerai, balsuojame.

Už – 89, prieš – 3, susilaikė 10. Pritarta po svarstymo.

Priėmimas. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Nutarimas iš vieno straipsnio. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 89, prieš – 3, susilaikė 9. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-5 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos patvirtinimo“ pakeitimo“ priimtas. (*Gongas*)

19.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-17(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-17. Pranešėja – Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu nutarimo dėl Seniūnų sueigos sudarymo pakeitimo projektą. Seniūnų sueiga yra papildoma naujais nariais, tai yra V. Mitalas, J. Sabatauskas, P. Saudargas ir I. Haase.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiama Pirmininke. Užsirašiusių klausti nėra. Po pateikimo dėl motyvų pasisakyti taip pat nėra. Gal galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Už – 89, prieš – 1, susilaikė 10. Po pateikimo Seimo nutarimui pritarta. Svarstymo stadija. Diskusijoje dalyvauti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Gal galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Priėmimo stadija. Priėmimo stadijoje dėl motyvų kalbėti užsirašiusių nėra. Nutarimo projektas iš vieno straipsnio. Balsuojame dėl Seimo nutarimo priėmimo.

Šio nutarimo priėmimas

Už – 90, prieš – 2, susilaikė 10. Seimo nutarimui „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ (projektas Nr. XIVP-17) pritarta. (*Gongas*)

19.37 val.

2020 m. lapkričio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kitas darbotvarkės 2-6 klausimas – 2020 m. lapkričio 19 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Pranešėjas – Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, mūsų posėdžių darbotvarkės gal po truputį darys vis labiau panašesnės į tokio įprasto darbo darbotvarkes. Ketvirtadienio darbotvarkėje jūs dar rasite tuos projektus, kurie susiję su mūsų struktūros formavimu. Ryte būtų jau vardinės komitetų sudėties tvirtinimas ir, jeigu Seniūnų sueiga, kaip minėjau, būtų patvirtinusi ir kvotas vadovams, tai tuomet per pietų pertrauką būtų galimybė skelbti pirmuosius komitetų posėdžius ir išsirinkti vadovus. Toliau, jūs ir atitinkamai matote – popietiniame posėdyje nuo 15 valandos galėtų būti tų vadovų tvirtinimas. Kiti dalykai. Mes, man atrodo, čia visi geranoriškai sutikome, kad gali būti svarstoma E. Zingerio pasiūlyta rezoliucija.

O kiti projektai, kurie daugiausia yra svarstymo stadijoje, yra tie, kurie pereina iš ankstesnės kadencijos, kur komitetai yra padarę išvadas, ir daugiausia tai yra projektai, kuriems komitetuose buvo pritarta bendru sutarimu, kurie yra dėl vienu ar kitu priežasčių formaliai būtini, daugiausia parengti Vyriausybės. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau. Jūsų užsirašė paklausti trys Seimo nariai. Pirmoji klausia D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš gal neišgirdau. Gerbiamasis pranešėjau, kažkaip nepaminėta buvo rezoliucija dėl reprodukcinių teisių. Kaip suprantu, geranoriškai priimta svarstyti rezoliucija, apie kurią pranešta tik šiandien. Bet ta, kuri buvo neįtraukta, išbraukta, vėl pažadėta įtraukti, ir pažadėta būtent ketvirtadienio posėdyje, kažkaip negirdime, kad ji būtų įtraukta.

J. RAZMA (TS-LKDF). Mes bent ankstesnėje kadencijoje laikydavomės tokios tradicijos, kad rezoliucijų projektai užsienio politikos klausimais turėtų būti preliminariai apsvarstyti Užsienio reikalų komitete, ir neretai tas svarstymas tikrai leisdavo pasiekti geresnio tikslumo, kokybės, nesukelti kokių nors tarptautinių neigiamų dalykų. Jeigu jūs nelabai prieštarausite, nors suprantu, kad kiekvienam autoriui rūpi, kad jo projektas kuo greičiau judėtų į priekį, tai šiuo atveju galėtume tą tradiciją pratęsti ir Užsienio reikalų komitetas artimiausiame posėdyje galėtų apsvarstyti tą rezoliuciją dar nepateikus Seime. Galbūt ir Žmogaus teisių komitetas. Galbūt po tų svarstymų atsirastų gerų pataisų, kad mes Seime gana vieningai galėtume priimti, nes iš tikrųjų yra gera, kai pavyksta pasiekti gana vieningą balsavimą dėl rezoliucijų, ypač užsienio politikos klausimais, atsižvelgiant į tai, kad vis dėlto čia yra nemažai jautrių aspektų.

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiamas pranešėjau. Kitas klausiantysis – A. Nekrošius.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, tiesiog nematau mūsų monitoriuose pačios darbotvarkės fiziškai. Gal būtų galima iki balsavimo pamatyti ją? Dėkoju.

J. RAZMA (TS-LKDF). Čia man sudėtinga atsakyti, neužblokavau tikrai.

PIRMININKAS. Labai dėkui, pasistengsime, kad pamatytumėte. Kitas klausiantysis – V. Bakas.

V. BAKAS (MSNG). Aš to paties klausimo norėjau paklausti kaip ir Arvydas. Bent kelintą valandą prasidės posėdis? Tikrai nėra darbotvarkės projekto.

J. RAZMA (TS-LKDF). Prasidės įprastu laiku, 10 valandą, du posėdžiai, yra ir Vyriausybės valanda įprastu laiku, nors Vyriausybė laikinai eina pareigas, bet vis dėlto yra svarbių klausimų ir galima pasiteirauti. Bus popietinis posėdis irgi tradiciniu laiku. Tradicinė pietų pertrauka – nuo 13 iki 14 valandos. Tokia struktūra.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas pranešėjau, nebėra daugiau Seimo narių, norinčių jūsų paklausti. Ar galėtume pritarti darbotvarkės projektui bendru sutarimu? Pritariame. Dėkui. (*Balsai salėje*) Nepritariate, prašote balsuoti? Gerai, balsuojame. Šiek tiek dėl šios dienos politinės įtampos pradėjo strigti technika, bet, tikiuosi, artimiausiu metu viskas bus gerai. Balsuojame dėl pristatytos darbotvarkės.

Už – 82, prieš – 6, susilaikė 14. Lapkričio 19 dienos, ketvirtadienio, posėdžių darbotvarkės projektui pritarta.

19.45 val.

Seimo narių pareiškimai

Seimo narių pareiškimai – 2-7 klausimas. Seimo narių pareiškimai. Yra užsirašęs D. Gaižauskas. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, daug nekalbėsiu, bet kalbėsiu konkrečiai. Išties esame istorinis Seimas, nes būtent mes prisiekėme iš esmės pandemijos piko metu. Tikiuosi, pirmas ir paskutinis. Virusas išties vienaip ar kitaip įrašomas į istoriją. Aišku, kovidas prasidėjo dar buvusią kadenciją ir turbūt tie, kas dabar antrą kadenciją, puikiai prisimena, kad aš buvau galbūt pirmas Seimo narys, susidūręs su tam tikra tvarka, kuri vienaip ar kitaip buvo nukreipta stabdyti kovidą plitimą. Nors ir neturėjau jokio ryšio su savo padėjėja, kuriai buvo nustatytas koronavirusas, aš atlikau visus veiksmus pagal procedūras: užsiregistravau, pasitikrinau ir netgi pateikiau,

kaip tai padariau, buvo pateiktas įrašas ir taip toliau. Pamenu, Seimas man vos odos nenulupo, kol nepaaiškinau visko, ką turėjau padaryti. Opozicija išties atliko savo darbą. Puiku! Žiniasklaida tą patį darė. Pamenu, vienas portalas, rodos, per mėnesį 29 straipsnius buvo paskyręs vien tik būtent šiai istorijai.

Kas pasikeitė šiame Seime? Deklaravome, tiksliau, deklaravo vadovybė, mūsų naujai išrinkta Seimo Pirmininkė, kad darysime viską kitaip: laikysimės tvarkos, procedūrų ir taip toliau. Žiūrėkite, kokius signalus siunčia mūsų naujoji Seimo Pirmininkė ir ką visuomenė mato. Žiniasklaida kol kas tyli, bet, žiūrėkite, Liberalų sąjūdis, tiksliau, mūsų kolegai nustatytas koronavirusas. Duok, Dieve, jam sveikatos. Aiškėja, kad Liberalų sąjūdis, iš esmės visi frakcijos nariai sėdėjo, valgė tortą, vadinasi, buvo nusiėmę kaukes. Nežinau, ar Seimo Pirmininkė ten dalyvavo. Šiandien bandžiau užklausyti, tai vietoj tų atsakymų, kuriuos mes gauname, visą laiką sakė: mane tardo. Palaukite, Seimo Pirmininkė – antras žmogus Lietuvoje. Visuomenė nori sužinoti, ar tikrai taip buvo, ar ne.

Ką mes matome? Šiandien mes matome, Seime sėdi Liberalų frakcijos tikrai ne vienas asmuo, privalgęs torto, sėdėjęs be kaukės. Aš A. Verygos paklausiau, jeigu kaukę nusiėmęs ir bendravęs daugiau negu 15 minučių, rizika... Maksimali rizika, pasakė jis. Vienas dalykas.

Antras dalykas. Šiandien mūsų Seimo Pirmininkė bendravo su Lenkijos Prezidentu. Labai įdomu, ar mūsų Pirmininkė išpėjo delegaciją, kad galimai buvo su apsikrėtusiu koronavirusu ir yra rizikos grupėje, ir taip toliau. Aš nežinau, tikiuosi, delegacijos atstovai tai jau žino ir vienaip ar kitaip imsis tam tikrų veiksmų apsaugoti Lenkijos Prezidentą.

Todėl nesvarbu, persirgęs gerbiamas J. Razma ar nepersirgęs, jeigu jūs bendravote su Seimo Pirmininke, tai irgi neaišku. Aš norėčiau vis dėlto išgirsti Seimo Pirmininkės atsakymus, ar buvo, ar valgė, ar pasitikrino, ar išpėjo Lenkijos Prezidentą. Tai vienas klausimas. Aš tikiuosi, žiniasklaidai irgi atsakys, nes visuomenei tikrai rūpi. Kai klausia dabar, kiekvienas žmogus mums rašo, vienaip ar kitaip, jeigu aš bendravau, man reikia izoliuotis, faktiškai firmos, jeigu izoliuosiuosi, bankrutuos ir taip toliau. O ką mes patys darome? Tikiuosi, atsakys. Čia viena.

Antra. Išrinkta nauja Seimo vadovybė. Kaip mes dirbsime toliau, ateityje, jeigu tarp mūsų yra galbūt ne vienas nešiotojas? Pamenate, mūsų vadovavimo metu buvo priimta vienokia ar kitokia tvarka, tai yra balsuodavome, susirinkdavome tik tam tikru laiku tam tikros frakcijos ir taip toliau, o čia mes nieko nedarome. Ar mes apie tokį kitokį Seimą kalbame? Tiek ir norėjau pasakyti.

Gerbiama nauja Seimo vadovybė, jūs ne tiktai darbotvarkę rašykite, bet ir pagalvokite apie visų mūsų Seimo narių saugumą. Gerbiamas K. Glaveckas ne be reikalo sunerimęs ir visi mes puikiai žinome dėl ko. Šiandien jis buvo Seime ir tikrai sėdėjo ne vieną valandą kartu. Tai palinkėsiu naujai vadovybei ir Seimo Pirmininkei... Gerbiama Seimo Pirmininke, jūs esate dabar visų mūsų, Seimo narių, Pirmininkė ir jums reikia atsakinėti į klausimus, o ne tik išgirsti ir pasakyti: ačiū, klausimus gavau, o atsakymų jokių.

PIRMININKAS. Labai dėkoju, gerbiamas kolega. Kitas Seimo... Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, gerai, kad dar nepaprašėte, kad tiesiai į akis žiūrėčiau, nes tonas jūsų toks. Aš tiesiog porą dalykų norėčiau pasakyti. Atėjusi į jūsų frakciją, atėjau kalbėtis apie Seimo Pirmininko pavaduotojo kandidatūrą, tai nebuvo apklausa, nors kartais taip ir atrodė. Tai viena.

Kitas dalykas, torto aš nevalgiau, nes šis klausimas jums, atrodo, labiausiai rūpi. A. Duda yra persirgęs koronavirusu, kaip ne kartą rašė mūsų žiniasklaida. Tačiau aš dar kartą mielam kolegai norėčiau parekomenduoti: nesvarbu, ar Seimo Pirmininkė, ar pavaduotojas, ar kolegos Seimo nariai, visgi nenaudokime tokio tono, kurį geriau rezervuokime tikrai ne Seimo salei, ne parlamentui, o visai kitoms institucijoms. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai dėkoju, gerbiama Pirmininke. Kai jau išsiaiškinome, kas ką ir kur valgė, tai dar vienas Seimo narys nori padaryti pareiškimą – E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Gerbiamasis pirmininke, jūs pasakėte – dar vienas narys nori, tai aš torto nenoriu.

Norėčiau pasakyti, kad vakar sukako 100 dienų, kai mūsų kaimyninė tauta, kuri gyvena ne tik koronaviruso, bet ir žvėriško teroro sąlygomis, Baltarusija, minėjo 100 dienų, kai kasdien išei-na į gatves ir kasdien daro tai, ką mes darėme Sąjūdžio metu. Užvakar žuvo vienas iš paskutiniųjų kraugeriško A. Lukašenkos režimo aukų R. Bondarenka, 31 metų, lapkričio 12 dieną jam nustaty-ta mirtis. Smurtus ir kankinimus patyrė kelios dešimtys tūkstančių žmonių. Jie vis dar susirenka, sankcijos paskelbtos tiktai 55 atstovams. Mūsų Seimo rezoliucija, kurios jūs visi buvote autoriai, mieli bičiuliai, apie baltarusių tautos kovą už laisvę, iki galo nėra įgyvendinta. Aš siūlyčiau jums, ir žiūriu, žinoma, į gerbiamus kolegas Seimo vadovybėje, pakviesti S. Cichanouską, kad ji pa-sisakytų mūsų Seime, kada ji grįš iš savo užsienio vizitų, jeigu mes dar rinksimės, o ne dirbsime nuotoliniu būdu, leisti jai išsakyti savo tautos rūpesčius.

Aš manau, kad šiandien gal jūs leistumėte, gerbiamas pirmininke, čia būtų jūsų prievolė, pa-minėti žuvusius už Baltarusijos laisvę, įskaitant ir žuvusius anksčiau, tai V. Gončiarą. V. Gončia-ras, bičiuliai, buvo nužudytas prieš 20 metų tik dėl to, kad jis, būdamas rinkimų komisijos pirmi-ninku, atsisakė A. Lukašenkai pasirašyti falsifikuotą protokolą, kad A. Lukašenka laimėjo eilinius rinkimus, ir po to buvo kitą dieną nužudytas. Turime žvėrišką režimą. Žinoma, reikia prekiauti, eina transportas į Klaipėdą, bet šiuo metu tai yra esminis klausimas – mūsų pagalba Baltarusijai, kovojančiai baltarusių tautai. Aš, kaip šios valstybės signataras, vis dėlto norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į šitą prioritetą. 10 mln. žmonių, jie bando pereiti Latvijos, Lietuvos, Lenkijos sieną, Ukrai-nos sieną ir ten išorėje sukurti savo atstovavimą. Aš labai didžiuojusi, kad jų vadovybė yra čia su mumis. Tikiuosi ją išgirsti. Jeigu leistumėte, norėčiau žuvusius nuo žvėriškų represijų papras-čiausiai, jeigu jūs leistumėte, atminti atsistojant, jeigu tai būtų įmanoma. Ačiū jums. Aš jums be galo dėkingas už paprastą, nuoširdų požiūrį į mūsų kaimynus. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkoju. E. Gentvilas per šoninį mikrofoną.

E. GENTVILAS (LSF). Aš, nereaguodamas į kitus aspektus, ką ponas D. Gaižauskas minėjo dėl mūsų frakcijos saviizoliacijos, kaip čia dabar beveik skamba reikalavimas mums izoliuotis... Nacionalinis visuomenės sveikatos centras surinko duomenis iš pono kolegos J. Varkalio, su kuo jis daugiausia kontaktavo, tiems asmenims Visuomenės sveikatos centras nurodė eiti izoliuotis. Mūsų, čia sėdinčių frakcijos narių, tame sąraše nėra. Mes vadovaujamės Visuomenės sveikatos centro nurodymais. Mes dirbame.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiamas J. Jarutis. D. Gaižauskas per šoninį mi-krofoną.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gerbiamas Eugenijau, kadangi pasakėte, aš irgi jums atsakysiu. Kai gerbiamai R. Šalaševičiūtei galimai buvo nustatytas COVID-19, nebuvo, nes, pasirodo, buvo klaida, tai pasirodo, kad Visuomenės sveikatos centras nė vieno Seimo nario neinformavo, nes nespėjo ir taip toliau, ir taip toliau. Tai tos rizikos niekas nepanaikino. Gerbiamas Eugenijau, jūs tai puikiai žinote, dėl to reikia saugotis. Jeigu jūs buvote nusiėmę kaukes ir valgėte, o tai jau visur aiškiai parašyta – iš karto pakliūvi į riziką.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiami kolegos, dar nemažai kolegų yra užsirašę kalbėti, jei-gu galėtume šiek tiek tuos aiškinimuisis... Prašom, J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas posėdžio pirmininke, ponai Seimo Pirmininke, kreipiuosi... Gal pradžioje šiek tiek nerimtai pratęsiu gastronominę temą. Aš apie tortą nekalbėsiu, bet norėčiau apie kavą pasakyti tokią sentenciją, kurią prieš 200 ar daugiau metų pasakė Napoleono Bonaparto Prancūzijos užsienio reikalų ministras Š. Taleiranas. Jis yra pasakęs, kad kava turi būti juoda kaip velnias, karšta kaip meilė ir saldi kaip kerštas. Viena yra kalbėti, būnant opozici-joje, kokie mes būsime kitokie, kai būsime opozicijoje. Sutinku, kad mes ne saldainiai, tikrai esa-me pridare ne pačių geriausių dalykų, bendraudami su opozicija. Bet jūs neatsispyrėte pagundai, neatsispyrėte pagundai atkeršyti. Taip, penktadienį atkeršijote, šiandien atkeršijote. Tvarka, išger-site tą saldžią kavą, ji pasibaigs, prasidės gyvenimas. Bet yra didesnė grėsmė ta, kad penktadienį Kovo 11-osios salėje mes, padėję ranką ant Konstitucijos, prisiekėme gerbti Lietuvos Konstituciją, saugoti Lietuvą, gerbti jos įstatymus. Bet pačiuose pirmuose posėdžiuose mes laužome, mes ne-užtikriname opozicijos veikimo pagal tai, kaip numato Konstitucija ir Seimo statutas. Mes igno-

ruojame pačios didžiausios opozicinės partijos teikimus, mes elgiamės taip, kad būtų padaryta viskas, kad opozicijos šitame Seime nebūtų. Kažkada buvęs Seimo Pirmininkas yra ištaręs tokius skambius žodžius, kad mažuma turi klausyti daugumos. Lygiai tą patį darote jūs. Tiesiog noriu palinkėti, kad jūs pasitenkintumėte saldaus keršto jausmu ir pradėtume normaliai bendrai dirbti. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega. Į tribūną kviečiamas R. Šarknickas. Atsisako. Labai dėkui. Kitas pasisakantis – kolega K. Masiulis. Kolega K. Masiulis tikrai nėra paskutinis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš labai trumpai. Aš noriu paprašyti tuos, kurie yra užsirašę į Tarp-parlamentinių ryšių su Vokietija, Šveicarija ir Austrija grupę, pasilikti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Puikus, konkretus pasisakymas. D. Šakalienė. Dovile, prašom.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Iš tiesų aš jau išsibraukiau, bet jeigu jau pakvietėte į tribūną, tai tik pasakysiu, kad tai, ką čia stovėdamas kalbėjo Seimo Pirmininkės pirmasis pavaduotojas, mane vis dėlto šiek tiek nustebino. Matyt, mano kolegos, kurie yra labiau patyrę ir turi, tarkime, didesnę cinizmo dozę, galbūt nenustebė, aš asmeniškai nustebau, turint omenyje, jog manęs draugiškai buvo paprašyta šiandien neteikti rezoliucijos, kadangi Prezidento vizito į Seimą metu galbūt iš tiesų tai sukeltų daugiau tarptautinių skandalų, negu kad padėtų Lenkijos moterims, pažadėta, kad tai bus įtraukta į ketvirtadienio darbotvarkę, tačiau šiandien išgirstu, kad tai nebus padaryta, ir pateikiami pasiūlymai net keliuose komitetuose svarstyti rezoliuciją, nors su kitomis rezoliucijomis, irgi susijusiomis su užsienio politika, tokie dalykai nėra daromi. Be to, kaip galėtų svarstyti komitetai, jei net pateikimo nebuvo, jau nekalbant apie tai, kad pirmiausia tai yra žmogaus teisių klausimas.

Visi kolegos jau dvi savaites galėjo registruoti savo pasiūlymus ir kai kurie iš jų pasinaudojo ta teise, įregistravo tuos pasiūlymus. Aš tikrai šiuo atveju nelabai suprantu, kaip ta moralios vertybinės politikos vėliava galima mojuoti ir tuo pat metu daryti tokius dalykus. Vis dėlto, viena vertus, galbūt liūdna, kita vertus, aš kaip tik to ir tikiuosi, kad ir per antrą kadenciją aš netapsiu storaode cinike, kuri tikisi iš žmonių niekšybių. Ir vis dėlto tikiuosi, kad šiame Seime mes galime ir būti žmogiški, ir kalbėti apie žmogaus teises, ir laikytis pažadų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiama Dovile, tikrai patvirtinu, kad didžioji dalis pasisakymo – teisybė.

Dar vienas kolega, norintis pasisakyti, – išrinktas Seimo vicepirmininkas J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū, gerbiamas kolega. Norėjau padėkoti Seimo nariams už tai, kad jūs manimi pasitikėjote, Seimo Pirmininkei už tai, kad pakvietė į savo komandą. Tikiuosi, kad kartu dirbdami mes galime daug padaryti. Ačiū jums.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas kolega.

Per šoninį mikrofoną dar ponas E. Zingeris.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso draugų grupė, jeigu galima, susirinktų porai sekundžių čia, o po to ir Izraelio Valstybės draugų grupė. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dar taip pat per šoninį mikrofoną – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (*MSNG*). Gerbiami kolegos, žinote, esu naujokas, bet kalbame visi šiandien ir pirmojo posėdžio metu daug apie Seimo prestižo kėlimą, bet aš šiandien dalyvaudamas ir klausydamas kai kurių pasisakymų suprantu, kad būtent mes tą prestižą ir menkiname. Taigi tikrai kviečiu vengti, mažiau tų asmeniškumų, nereikalingų kalbėjimų, ir tikrai baikime pagaliau tą posėdį.

PIRMININKAS. Labai dėkui už konstruktyvų pasiūlymą.

Dar vienas norinčių pasisakyti sąrašė – E. Gentvilas, kurio posėdžių salėje nematau. Todėl su džiugesiu pranešu, kad šios dienos visa darbotvarkė baigta. Registruojamės.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 77 Seimo nariai. Skelbiu, kad lapkričio 17 dienos Seimo plenarinis posėdis baigtas. Labai dėkui visiems ir atleiskite, jeigu kas ne taip.

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Alekna Virgilijus 28
Algirdas 29
Armonaitė Aušrinė 40
Ažubalis Audronius 16
Ąžuolas Valius 28, 35
- Bakas Vytautas 12, 21, 25, 43
Barbora Radvilaitė 31
Bartoševičius Kristijonas 38
Baškienė Rima 11, 12
Belskis Marcinas (Bielski Marcin) 32
Bičiūnas Tomas 28
Bonapartas Napoleonas (Bonaparte Napoléon) 45
Bondarenka Romanas (Bondarenko Roman) 45
Bukauskas Valentinas 28
Burokienė Guoda 13, 16, 25, 27, 39
- Cichanouskaja Svatlana (Cichanouskaja Svatlana) 45
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 7, 22, 33, 36, 41, 42, 44
- Danielė Morgana 36
Degutienė Irena 40
Dobrovolska Evelina 7, 8, 25, 36
Duda Andžejus (Duda Andrzej) 29, 44
Džiugelis Justas 7, 8, 36
- Gaižauskas Dainius 43, 45
Gediminas 29
Gentvilas Eugenijus 22, 27, 39, 45, 46
Glaveckas Kęstutis 44
Gončiaras Viktoras (Gončiar Viktor) 45
Gražulis Petras 21, 22
Griškevičius Domas 20, 46
- Haase Irena 42
- Ivanas Rūstusis (Ivan Groznyj) 30
- Jarutis Jonas 13, 36, 39, 41, 45
Jogailaičiai 29
- Karbauskis Ramūnas 40
Kasčiūnas Laurynas 16
Kepenys Dainius 15, 20, 26, 35, 38, 40
Kukuraitis Linas 7, 8, 9
- Landsbergis Gabrielius 22
Lengvinienė Silva 25
Liesys Jonas 40
- Liudvikas XIV 30
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 45
- Majauskas Mykolas 28
Masiulis Kęstutis 40, 46
Matijošaitis Marius 17, 28
Mazuronis Andrius 7, 11, 19, 24, 26, 27, 32, 33, 37, 40
Mažeika Kęstutis 38
Miliūtė Rūta 12, 16
Mitalas Vytautas 23, 24, 25, 26, 27, 28, 33, 41, 42
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 14, 15, 16, 17, 22, 28, 34, 41, 42
- Nabokovas Vladimiras (Nabokov Vladimir) 22
Navickienė Monika 15
Nekrošius Arvydas 10, 14, 18, 22, 24, 34, 37, 43
Norkienė Aušrinė 10, 11, 12, 13, 14, 28, 33, 39, 40
- Ošmianskienė Monika 25
- Pakarklytė Ieva 26
Paksas Rolandas 40
Palionis Andrius 7, 8
Pavilionis Žygimantas 16, 17, 36
Pinskus Jonas 36
Poderskis Povilas 26
Pranciškus 21
Pranckietis Viktoras 22
Pupinis Edmundas 17, 36
- Raskevičius Tomas Vytautas 19, 27, 38
Razma Jurgis 34, 35, 42, 43, 44
- Sabatauskas Julius 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 46
Saudargas Paulius 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 33, 41, 42
Savickas Lukas 28
Sysas Algirdas 36, 37
Skvernelis Saulius 11
Smetona Antanas 24
Surplys Giedrius 13, 22, 40
- Šakalienė Dovilė 36, 43, 46
Šalaševičiūtė Rimantė 7, 8, 9, 45
Šarknickas Robertas 10, 12, 13, 15, 18, 24, 34, 37, 46
Šedbaras Stasys 28
Šimašius Remigijus 26
Šimkus Jonas (Shimkus John) 9
- Taleiranas-Perigoras Šarlis Morisas de
(Talleyrand-Perigord Charles Maurice de) 45

Tomilinas Tomas 11, 13, 17, 20, 36, 39

Tumėnas Stasys 11, 19, 24

Urbanavičius Justinas 19, 23

Valinskas Arūnas 22

Valinskas Arūnas, jaunesnysis 28

Valkiūnas Valdemaras 27

Varkalys Jonas 45

Varžgalys Juozas 26

Veryga Aurelijus 44

Zingeris Emanuelis 9, 21, 41, 42, 44, 46

Žalimas Dainius 7, 8

Žemaitaitis Remigijus 16

Žygimantas Augustas, Žygimantas III Augustas,
Zigmantas II Augustas (Zygmunt II August) 29, 30,
31, 32

Žygimantas Senasis, Žygimantas II Senasis,
Zigmantas I Senasis (Zygmunt I Stary) 29

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*